

Illinois valstijos išdininkė Maria Pappas buvo sukvietusi lietuvių, latvių ir estų organizacijų atstovus susipažinimui savo įstaigoje Čikagoje. Kalba naujasis Lietuvos generalinis konsulas Arvydas Daunoravičius. Jo kairėje M. Pappas, Pat Michalsky ir seselė kazimierietė. Z. Degučio nuotr.

LIETUVOS DELEGACIJOS OFICIALUS VIZITAS GRUZIJOJE

Tbilisis, rugsėjo 11 d. (ELTA). Lietuvos Respublikos Prezidentas Rolandas Paksas pradėjo oficialų vizitą Gruzijoje.

Tbilisio oro uoste, papuoštame Lietuvos ir Gruzijos valstybinėmis vėliavomis, Lietuvos vadovą ir jo vadovaujamą delegaciją prie “Lietuvos avialinijų” lėktuvo “Boeing 737-200” pasitiko Gruzijos prezidentas Eduardas Ševardnadzė, kiti oficialūs Gruzijos asmenys.

Prezidento žmonai poniai Laimai Paksienei tautiškais gruzinų drabužiais pasidabinusių jaunuolių pora įteikė didžiulę rudeninių gėlių puokštę.

Tbilisio oro uoste buvo sugroti abiejų valstybių himnai. Lietuvos prezidentui pagarbą atidavė Gruzijos karinių pajėgų Garbės kuopa.

Lietuvos prezidentas ir jį

lydinti delegacija iš Tbilisio oro uosto pasuko į Krtsanisi valstybinę rezidenciją. Čia įvyko R. Pakso ir E. Ševardnadzės susitikimas “akis į akį”. Rezidencijoje taip pat pasirašytas Lietuvos ir Gruzijos susitarimas dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo. Rugsėjo 11-osios pavakarę Lietuvos Prezidentas taip pat susitiko su Gruzijos lietuvių bendruomene.

Vakare Gruzijos prezidentas E. Ševardnadzė ir poniai Nanuli Ševardnadzė surengė vakarienę Lietuvos vadovo R. Pakso ir ponios L. Paksiinės garbei. Penktadienį prezidentas R. Paksas tęsė valstybinį vizitą Gruzijoje.

Oficialioje Lietuvos delegacijoje yra užsienio reikalų ministras Antanas Valionis, susisiekimo viceministras Valeri-

jus Ponomariovas, Ūkio ministerijos valstybės sekretorius Gediminas Miškinis, Krašto apsaugos ministerijos sekretorius Povilas Malakauskas, Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Gediminas Kirkilas, Seimo tarpparlamentinių ryšių su Gruzija grupės pirmininkas Egidijus Klumbys, kiti oficialūs asmenys. Lietuvos delegacijoje taip pat - garsūs lietuvių aktoriai Donatas Banionis ir Regimantas Adomaitis.

Kartu su Prezidentu į Gruziją ir Armėniją vyko Lietuvos verslininkų delegacija. Tbilisyje ir Jerevane buvo surengti verslo forumai.

Kaukazo valstybėse Lietuvos prezidentui numatyta plati kultūrinė programa, pažintis su šių valstybių istorinėmis vertybėmis, tradicinėmis pramonės šakomis.

PREZIDENTAS LINKI SEIMUI IŠMINTINGO IR DARNAUS DARBO

Vilnius, rugsėjo 10 d. (ELTA). Į Seimo rudens sesiją susirinkusiems parlamentarams Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas linki tolerancijos, konstruktyvaus, išmintingo ir darnaus darbo. “Linkiu, kad stiprėtų Jus išrinkusių Lietuvos žmonių pasitikėjimas Seimu. Nuo Jūsų veiklos priklauso ir kitų šalių pasitikėjimas mūsų valstybe. Tegu neblaško Jūsų minčių ir idėjų artėjančių rinkimų skersvėjai”, - sakoma Lietuvos prezidento Rolando Pakso sveikinime Seimui, kurį iš Seimo tribūnos perskaitė Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas Česlovas Juršėnas.

Išskirtiniu rudens sesijos bruožu šalies vadovas laiko Lietuvos pasirengimą narystei Europos struktūrose. “Jums tenka didelė garbė ratifikuoti balandžio 16-ąją Atėnuose pasirašytas Lietuvos ir kitų devynių šalių kandidačių Stojimo į ES sutartį”, - pažymi R. Paksas.

Sesijos darbotvarkėje - kone šimtas mūsų šalies integraciją į Europą apibrėžiančių įstatymų. Pasak Lietuvos Prezidento, didelės Seimo išminties pareikalaus Lietuvos Konstitucijos pataisos, kurios yra neišvengiamos rengiantis pasirašyti Europos Sąjungos konstitucinę sutartį. “Tai atlikti turime subtiliai, su derama pagarba Lietuvos žmonių priimtai Konstitucijai. Minimalios būtinosis pataisos negali kėsintis į esamąją konstitucinę sandarą ir neturi pažeisti gyvybinių tautos interesų”, - teigia R. Paksas.

Vienas iš didžiųjų, reikalaujantis atsakingo susiklausymo ir darnos šios sesijos darbų bus, pasak šalies vadovo, ir kitų metų biudžeto priėmimas. Šio, amžių sandūroje pradėjusio dirbti, Seimo misija, pasak šalies vadovo, - istorinė. “Vadinti Jūsų misiją istorine dar labiau įpareigoja tai, kad baigiamieji šio Seimo darbo metai sutampa su Lietuvos tikrosios narystės Europos Sąjungoje ir NATO pradžia. Jau kitą, arba pavasario, sesiją išsipildys lietuvių tautos siekis sugrįžti į Europos namus”, - pažymima R. Pakso Seimui adresuotame sveikinime.

UŽUOJAUTA DĖL ŠVEDIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRĖS MIRTIES

Tbilisis, rugsėjo 11 d. (ELTA). Prezidentas Rolandas Paksas, labai sukrėstas Švedijos užsienio reikalų ministrės Anna Lindh mirties, reiškia nuoširdžią užuojautą Švedijos vadovams ir tautai.

Apie šį tragišką įvykį Prezidentas buvo informuotas atvykęs į Gruziją. A. Lindh mirė rugsėjo 11 d. ligoninėje po ilgos operacijos. Išvakarėse ją prekybos centre Stokholme peiliu subadė nenustatytas vyriškis. Vienai aktyviausių kampanijos už Švedijos stojimą į euro zoną dalyvių, pretendentei į Premjero postą, užėjusiai apsipirkti į parduotuvę, buvo durta peiliu į krūtinę, pilvą, rankas. Tai pirmoji politinė žmogžudystė po ministro pirmininko Olof Palme nužudymo 1986 metais.

Dėl netikėtos Švedijos užsienio reikalų ministrės Anna Lindh mirties nuoširdžią užuojautą šeimai, bendradarbiams ir visiems ją pažinojusiems žmonėms pareiškė Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis. “Sielojusi netekęs brangios draugės, kompetentingos kolegės, išskirtinės politikės”, - rašoma A. Valionio užuojautos telegramoje.

A. Lindh užsienio reikalų ministre tapo 1998 metais. Prieš tai ji buvo viena iš Socialdemokratų partijos, Švediją valdžiusios šešis iš septynių pastarųjų dešimtmečių, lyderių. Ji buvo ištėkėjusi už buvusio ministro ir augino du vaikus. Ji buvo nuosekli platesnės ES plėtros propaguotoja ir Baltijos šalių narystės rėmėja. Tokią savo ir Švedijos vyriausybės poziciją A. Lindh perdavė mūsų šalies vadovams bei kitiems pareigūnams savo vizitų į Lietuvą metu. Ministrė buvo atvykusi į Vilnių 1999, 2000, 2002 metais ir šių metų birželį. 2000 m. lapkričio 10 dieną susitikusi su prezidentu Valdu Adamkumi, ji teigiamai įvertino Lietuvos pažangą eurointegracijos srityje. Viešnia teigė, jog tvirtai Lietuvos ir kitų Baltijos šalių narystę ES remianti Švedija vadovausis objektyviais kriterijais, vertindama šalių pasirengimą.

Šių metų birželio 26 d. dvišalius Lietuvos ir Švedijos santykius A. Lindh Vilniuje aptarė su prezidentu Rolandu Paksu.

Lietuvos Seimas tylos minute pagerbė Stokholme nužudytą Švedijos Karalystės užsienio reikalų ministrę. Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas Česlovas Juršėnas pažymėjo, kad A. Lindh, socialdemokratė, buvo Lietuvos bičiulė.

SKLANDŽIAI VYKDOMAS RUSIJOS IR LIETUVOS SUSITARIMAS DĖL TRANZITO

Maskva, rugsėjo 11 d. (ITAR-TASS-ELTA). Rusijos ir Lietuvos susitarimas dėl supaprastinto vykimo į Karaliaučių per Lietuvą patvirtino savo tikslingumą ir efektyvumą vasaros atostogų laikotarpiu. Tai žurnalistams pareiškė Karaliaučiaus srities gubernatorius Vladimiras Jegorovas. “Mes neturėjome problemų dėl tranzito po to, kai birželio mėnesį buvo pasirašytas tarpvyriausybiniis susitarimas dėl supaprastinto kelionės geležinkeliu dokumento išdavimo tvarkos”, - sakė jis.

Komentuodamas kariškių situaciją, gubernatorius pabrėžė, jog “iki liepos 1 d. jie gavo Rusijos piliečio pasus, todėl po pirmosios susitarimo realizavimo savaitės visos problemos buvo išspręstos”. “Dabar laikomasi supaprastinto tranzito bei Rusijos ir Lietuvos sienos kirtimo režimo, kuris gerai funkcionuoja ir nesudaro keblumų žmonėms”.

Pasak jo, “daugelis Rusijos gyventojų ėmė naudotis oro transportu, pigesniu ir greitesniu nei geležinkelių - kelionė iš Maskvos į Karaliaučių ir atgal kainuoja 900 rublių”. “Dabar Rusijos aviacijos kompanija “Aeroflot” per mėnesį perveža į mūsų regioną iki 50 tūkstančių žmonių”, - pareiškė V. Jegorovas.

Bet, gubernatoriaus duomenimis, didžiausias krūvis tenka geležinkelių transportui, kuris 2002 metais pervežė į Karaliaučių iki milijono žmonių.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ KAUNO MIESTO TARYBA NUSPRENDĖ GELBĖTI “LEDO ARENĄ”

Kauno miesto savivaldybės taryba priėmė sprendimą laiduoti už 900 tūkst. litų paskolą savivaldybės įmonei “Ledo arena” - šios lėšos bus skirtos vienintelės mieste čiuožyklos atnaujinimui.

Pagal įmonės parengtą planą, gavus šį kreditą, būtų galima atnaujinti įrangą, o panaudotos investicijos atsipirktų per šešerius metus. Moderni įranga sunaudotų mažiau elektros energijos, o jos šiluma būtų galima apšildyti ir kai kurias pagalbines patalpas. Visas kapitalinis “Ledo arenos” remontas, įmonės vadovų teigimu, kainuotų apie tris milijonus litų. Tikimasi, kad arena, į kurią per savaitę pačiuoženėti ateidavo apie du tūkstančiai kauniečių, po atnaujinimo lankytojus vėl priims gruodį.

Kauno meras Arvydas Garbaravičius mano, kad Kaunas vienintelę mieste esančią “Ledo areną” turi išsaugoti. “Kaune beveik kasmet vyksta įvairių amžiaus grupių ir pakopų pasaulio ledo ritulio čempionatai, o dėl geros ledo paruošimo kokybės arena pelnė net Tarptautinės ledo ritulio federacijos pripažinimą”, - teigė meras.

Prieš šešerius metus įsteigta dirbo nuostolingai - savivaldybės Finansų skyriaus vedėjo Algimanto Lauciaus teigimu, pagal praėjusių metų įmonės finansinių ataskaitų duomenis jos išskolinimas kreditoriams siekia per 300 tūkstančių litų.

Pasak “Ledo arenos” direktoriaus Jono Gulbino, nuo įmonės įsteigimo ledo šaldymo įranga ir vamzdynai nebuvo kapitaliai remontuojami, o penkiolikos metų senumo šaldymo mašinos yra neekonomiškos ir susidėvėjusios, atsarginių dalių joms nėra. Įmonės vadovas baiminasi, kad susidėvėjusi įranga gali bet kuriuo metu sugesti, mat net penkiolika metų nekeistas aušinimo skystis prarado savo fizines savybes ir užteršė šaldymo sistemos vamzdžius, todėl didėja ir energijos nuostoliai.

■ PATVIRTINTA LIETUVOS MOKSLO TARYBA

Seimas, atsižvelgdamas į Vyriausybės teikimą, patvirtino naujos sudėties Lietuvos mokslo tarybą. Jos pirmininku paskirtas Vilniaus universiteto Chemijos fakulteto Organinės chemijos katedros profesorius Eugenijus Butkus. Lietuvos mokslo tarybos pirmininko pavaduotoja yra Lietuvos istorijos instituto vyriausioji mokslo darbuotoja Ingė Lukšaitė.

Lietuvos mokslo tarybą sudaro 32 nariai. Juos delegavo Švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos mokslų akademija, Universitetų rektorių konferencija, Mokslininkų sąjunga ir kitos įvairios mokslininkų interesams atstovaujančios organizacijos. Beje, Seime daugiausia diskusijų sukėlė studentų organizacijų atstovavimas Lietuvos mokslo taryboje.

Seimo nariai pasveikino naująją Lietuvos mokslo tarybos pirmininką E. Butkų ir šį mėnesį Lietuvos mokslų akademijos prezidentu išrinktą akademiką profesorių Zenoną Rokų Rudziką. Lietuvos mokslo taryba, kaip numato Seimo patvirtinti nuostatai, yra Vyriausybės ir Seimo ekspertas bei konsultantas mokslo klausimais. “Visais klausimais, kurie susiję su mokslu plačiąja prasme - tai yra studijos, mokslo tyrimai ir taip pat vidurinės mokyklos, bus suteikta visa kvalifikuota informacija”, - sakė iš Seimo tribūnos Lietuvos mokslo tarybos pirmininkas E. Butkus.

■ DIPLOMATŲ TURTAI

Diplomatų turtai - po septyniais užraktais. Šalyje įsiplieskus vadinamajam Konsulų skandalui *Lietuvos rytas* pabandė atlikti išsamesnį tyrimą ir išsiaiškinti, ar visi diplomatinį rangą turintys pareigūnai sugebėjo sukaupti tiek daug turto, kiek jo įsigijo susikompromitavę ir iš darbo atleisti septyni konsulai. Ypač įspūdingą tikrovę atskleidė Lietuvos generalinio konsulinio departamento Sankt Peterburge Gintaro Ronkaičio ir Konsulinio departamento direktoriaus Gedimino Šiaudvyčio deklaracijos.

■ UŽKULISIŲ KOVA

Prezidento Rolando Pakso sprendimas išsiųsti savo patarėją Alvydą Medalinską pasižvalgyti po Iraką tapo galvos skausmu šalies diplomatams. Abejota tokio vizito svarba. Užkulisinė kova tarp Užsienio reikalų ministerijos ir Prezidentūros tęsiasi. URM vis aktyviau priešinasi šalies vadovo komandos norams į Iraką komandiruoti prezidento patarėją Alvydą Medalinską ir šioje karo nusiaubtoje šalyje įkurdinti nuolatinį Lietuvos atstovą. Pasak ministerijos pareigūnų, A. Medalinskas padėtų Bagdade galėtų išsiaiškinti Vašingtone arba Londone.

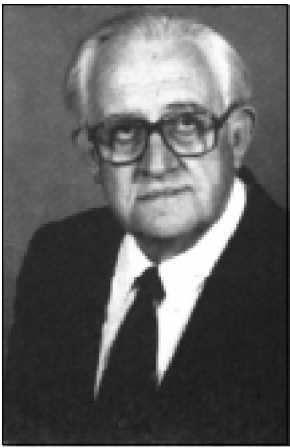
MOKOSI LIETUVIŲ KALBOS

“Jau pradėjau po truputį mokytis lietuvių kalbos. Kol kas moku lietuviškai pasakyti, kad “esu ambasadorius”, “esu iš Amerikos” ir “mėgstu arbūzus”. Kasdien skiriu po valandą lietuvių kalbos studijoms, tad tikiuosi, kad netrukus galėsime nesunkiai susikalbėti šia labai gražia kalba”, - pokalbyje *Kauno diena* sakė naujasis JAV ambasadorius S. Mull.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

LENKAI TVARKO IRAKĄ

Algirdas Pužauskas

Prezidentas George W. Bush sekmadienį, rugsėjo 7 d., tarė žodį tautai, paliesdamas kovas Irake ir pavojų iš teroristų pusės. Dar nepavyko, kaip skelbė Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius, sugauti buvusio Irako prezidento Saddam Hussein. Pasipriešinimas JAV karinei okupacijai ne mažėja, bet auga. Pentagonas nenoromis skelbia, kad Irake kasdien sužeidžiama apie 10 amerikiečių kareivių. Jie paskelbiami “sužeistais karo veiksmuose”. Prezidentas Bush nusprendęs kreiptis į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą prašyti nutarimo aktyviau įsikišti į karo veiksmus Irake. Minėtas spaudos sekretorius Scott McClellan pasakė spaudai, kad Valstybės sekretorius Colin Powell žadėjo būti sukalbamas ir nuosakus, siekdamas Jungtinių Tautų pritarimo. Turkija, Pakistanas, Indija ir Bengalija jau pažadėjo prisidėti su savo kareiviais, tačiau nutarė palaukti, kol paaiškės, kiek lengvatų pažadės JAV vyriausybė. Iki šiol Amerikos generolai nenorėjo atsisakyti vadovavimo, nes Amerikos jėgos Irake yra stipriausios, apie 150,000. Kareivių atsiųsti žadėjo jau Meksika, Italija ir net Rusija, kurios užsienio reikalų ministras Igor Ivanov ir gynybos ministras Sergei Ivanov pareiškė, kad Rusija neturi nieko prieš Jungtinių Tautų platesnį įsikišimą į Irako taikos ieškojimą ir tos šalies vyriausybės sudarymą. Maskvoje tą klausimą nagrinėjo Saudi Arabia delegacija, kuriai vadovavo sosto įpėdinis Abdullah. Rusijos ministras pasakė spaudai, kad tokio vizito nebuvo jau 70 metų.

Dresdene posėdžiavo Vokietijos ir Prancūzijos vadovai, kurie, kaip žinoma, buvo ir tebėra prieš Irako karą ir jo okupaciją. Iš jų pasisakymų paaiškėjo, kad ir Prancūzija ir Vokietija nepritaria pinigų ir kareivių siuntimui į okupuotą Iraką. Tai išgirdęs JAV Valstybės sekretorius Powell pasakė, kad Amerika būtų patenkinta, galėdama išklaudyti prezidento Chirac ir kanclerio Schroeder patarimų.

Rugsėjo 3 d. Lenkijos kari-

ninkai perėmė iš JAV generolo Ricardo Sanchez pietinio Irako zonos vadovavimą. Perdavimo ceremonijose pabrėžta, kad į pietus nuo Bagdado yra svarbūs Najaf, Karbala, Hilla ir Babylon miestai, tai šįjūt musulmonų apgyventi rajonai, kuriuos dabar prižiūrės kareiviai iš 21 šalies. Lenkija atsiuntė 9,500 kareivių, dar laukiama atvykstant nemažos Ispanijos brigados, dar porą savaičių šioje vietovėje pasiliks ir ten įsikūrę JAV marinų daliniai. Šią Lenkijos karininkų vadovaujamą karinę jėgą sutiko ir Bagdadan nukeliavęs JAV gynybos reikalų sekretorius Donald Rumsfeld. Jis pakartojo Pentagono generolų pažiūras, kad Irake užtektų ten esančių kareivių, tačiau užsieniečiai koalicijos partnerius ir pačius irakiečius, kad Irakui greičiau pavyks susitvarkyti, jei jie matys, kad ne vien Amerika padeda valstybei sustiprinti naują sistemą.

Kongrese jau atsirado balsų, kritikuojančių prezidentą Bush dėl Irako padėties. Valstybės departamento spaudos

ryšininkas Richard Boucher pasakė reporteriams, kad sekretorius Powell palaiko pastovius telefoninius ryšius su Jungtinių Tautų generaliniu sekretorium Kofi Annan ir su Kinijos užsienio reikalų ministru. Šis pareiškė, kad Kinijos vyriausybė studijuoja Amerikos pasiūlymus kaip pagreitinanti Irako problemų sprendimą. Kongreso narys demokratas iš Wisconsin David Obey raštu kreipėsi į prezidentą Bush, prašydamas jį atleisti iš pareigų gynybos sekretorių Rumsfeld ir jo padėjėją Wolfowitz, kurie įvėlė Ameriką į dabartinę padėtį Irake. Buvęs Irako diktatorius vis dar slapstosi. Spėjama, kad Saddam keičia savo slėptuves keliskart per dieną. Jis slapstosi Tikrit miesto apylinkėse, kur gimė ir augo. Pasiūlyta milijoninė suma už Saddam išdavimą dar nedavė vaisių. Tikrite irakiečiai visi yra Saddam partijos nariai ir jo rėmėjai. Amerikos žvalgybai pavyko išaiškinti ir suimti Tikrit apylinkėse besislaps- tančius buvusio režimo sargybinius, tačiau nė vienas neišdavė savo buvusio vado.

Saudi Arabia princas Abdullah ir Rusijos prezidentas Vladimir Putin po pasitarimų Maskvoje paskelbė, kad abiejų valstybių ryšiai bus dar labiau plečiami, ypač ekonominėje srityje. *AP nuotr.*

Keliais sakiniais

• **Šiaurinėje Korėjoje** Aukščiausioji Liaudies Taryba išrinko vienbalsiai savo vadu “brangiausią vadą” Kim Jong Il. Jis užima šias pareigas nuo 1994 m., kada mirė jo tėvas. Už jį balsavo 687 tarybos nariai. Niekas nebalsavo prieš.

• **Irako** mieste Najaf suimti devyni šįjūt sektos priešai, kurių bomba nužudė vyriausią šįjūt ajatolą Mohammed Baqir al-Hakim. Jo laidotuvėse daugelis irakiečių kritikavo Amerikos kariuomenę, kuri nesaugojo dvasininko.

• **New Yorke** iš JAV kariuomenės garbingai atleista sunkiai sužeista patekus į prieš rankas, tačiau greit išvaduota Jessica Lynch baigia rašyti knygą apie savo pergy-

venimus. Už tai knygų leidėjas jai sumokės nemažą sumą, o jos agentas jau derasi ir su filmų gamintojais.

• **Jau devyni JAV** politikai iškėlė savo kandidatūras į prezidento vietą. Svarbiausiu laikomas Massachusetts senatorius John Kerry, 59 metų. Jis yra Vietnamo karo veteranas, karo laivyno karininkas.

• **Afganistane** vėl pradėjo veikti taliban religinių fanatikų būriai. Gyventojai suteikia jiems maistą ir pastogę. Pastaruoju metų taliban puldinėja naujai organizuotą Afganistano policiją, sprogdina mašinas ir kursto žmones kovoti su amerikiečiais ir su prezidento Karzai kareiviais.

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVIO MOKYTOJO MISIJA

Maloniai nuteikė Lietuvos Seimo nutarimas, jog Lietuvos valstybės vėliavos nuo pat rugsėjo pirmosios iki mokslo metų pabaigos plevėsuos prie visų Lietuvos mokyklų. Dar maloniau žinoti, kad užsienio lietuvių savaitgalio mokyklos nebesutalpina mokinių ir prašo Lietuvių Bendruomenės vadovų parūpinti daugiau patalpų klasėms.

Lietuvos rašytojas Justinas Marcinkevičius ragina atkreipti dėmesį į tai, kad joks mokytojas negali atstoti tėvų. Dėstytojus ir pedagogus parengia įvairios seminarijos bei aukštosios mokyklos. Tačiau motinystę ir tėvystę lemia Dievybė. Mokyklose ir šeimose pamirštas estetinis auklėjimas. Vyresniųjų klasių mokiniai ir studentai gerai žino apie kompiuterius ir internetą, tačiau nežino, kas buvo Maironis, Basanavičius ar Brazdžionis. Kyla klausimas, ar lietuvių jaunoji karta išaugusi be grožio ir tiesos supratimo, išaugs susipratusiai lietuviams, o ne komercinių televizijų sužalotais smegenimis, kuriems didžiausia vertybė bus pinigai. Klausama, ar ne todėl iš Švietimo ministro pareigų buvo išvytas prof. Zigmas Zinkevičius, norėjęs įvesti tautinės mokyklos pagrindus į Lietuvos švietimo sistemą.

Švietimui kenkia vis nesibaigiančios reformos ir neugdyamas jaunimo patriotine bei tautine dvasia. Net skiepijamas priešiškusmas prieš tuos mokytojus, kurie diegia tautiškumo supratimą. Liberalūs įstatymai leidžia jaunuoliams reikalauti tik pinigų ir privilegijų. Jie nereaguoja į jokiais taisykles, draudimus, muša savo tėvus ir senelius. Mokyklose mokytojai patiria tiesioginį jaunuolių smurtą. Ministerija kaltina mokytojus, kad jie nebesusitvarko su savo mokiniais. Gali būti tokia padėtis, kad prie kiekvieno mokinio teks statyti policininką, kaip kad būna ir Amerikoje, kur tėvams draudžiama bausti vaikus, “kad nebūtų žlugdomas jų savarankiškumas”. Neturtingųjų vaikai kaltina tėvus, kad jie neduoda tokių pat sąlygų, kokias turi jų draugai - “mafiozų” vaikai. Tai mokytojams gerai žinomi faktai...

Bet dar liūdniau nuteikia tai, kad Lietuvoje dar kai kas ilgisi tų laikų, kai sovietinėje mokykloje džiaugėsi rodomu filmu apie “didįjį tėvynės karą”. Tačiau jie nenori prisiminti tų metų, kai atėję į mokyklą kasdien neberasdavo savo mokytojų, kurie naktimis buvo išvežami į Sibirą. Lietuvos mokytojų kančios prasidėjo pirmosios komunistų okupacijos metais, o patys mokytojai apie būsimąsias kančias išgirdo jau 1940 m. rugpjūčio 14 d. Lietuvos mokytojų suvažiavime, kuriame dalyvavo 10,000 mokytojų. Jiems kalbėjo J. Paleckis, M. Šumauskas, M. Gedvilas, A. Venclova, J. Žiugžda, V. Žilionis, K. Preikšas apie “naujo gyvenimo gaires”. Tuoj Švietimo komisaras A. Venclova įsakė mokyklose panaikinti maldą, klasėse iškabinti Lenino ir Stalino paveikslus. “Darbo žmonių” valdžia ėmė pirmiausia tremti mokytojus. Partijos suvažiavime buvo sakoma, kad “mokytojai yra fašizmo tvirtovė, kuriuos reikia sunaikinti”. Jau 1941 m. birželį mokytojai buvo tremiami kaip “kenksmingi liaudies priešai”. Tokie trėmimai tęsėsi ir antrosios bolševikų okupacijos metais.

Pradėjus naujus mokslo metus, dera prisiminti, kad lietuviai mokytojai visais laikais buvo ir yra mūsų tautos kūrėjai ir jų pastangomis vėl dėstoma garbinga Lietuvos istorija.

S. Tūbėnas

LIETUVA DAR NESKUBA PRIE EURO

Dabartinė fiksuoto lito kurso sistema yra priimtina Lietuvai ne tik stojant į Europos Sąjungą, bet ir jungiantis prie Antrojo valiutos keitimo mechanizmo bei dalyvaujant jame iki narystės Ekonominėje ir pinigų sąjungoje. Tokį pareiškimą rugsėjo 11 d. paskelbė Lietuvos banko valdybos pirmininkas Reinoldijus Šarkinas, teikdamas Seimui įstatymu numatytą reguliarią ataskaitą apie centrinio banko veiklą.

Pasak R. Šarkino, nors Antrasis valiutos keitimo mechanizmas leidžia 15 procentų dydžio nacionalinės valiutos rinkos kurso svyravimus, palyginti su euro atžvilgiu fiksuotu oficialiu kursu, Lietuvos bankui yra visiškai priimtinas išipareigojimas išlaikyti lito kursą be svyravimų.

Atsakydamas į parlamentarų klausimus, vyriausiasis šalies bankininkas teigė, jog “mes neskubame prie euro”, tačiau nėra reikalo ir stabdyti to proceso. Pasak R. Šarkino, Lietuva sėkmingai vykdo Maastrichto sutarties kriterijus euro zonos kandidatėms, todėl jai neturėtų sukelti problemų pereinamasis laikotarpis prisijungus prie Antrojo valiutos keitimo mechanizmo.

R. Šarkinas pakartojo jau nurodytus terminus, kad anksčiausiai prie to mechanizmo Lietuva gali prisijungti nuo kitų metų liepos 1 dienos, o

eurą vietoj lito įsivesti nuo 2007 metų pradžios ar vėliau. Jis minėjo, kad tai būtų naujinga verslui, nes supaprastintų ekonominius ryšius su Europos Sąjungos šalimis. Lietuvos banko valdybos narys, Pinigų politikos departamento direktorius Raimondas Kuodis *Eltai* akcentavo, jog pagal Maastrichto sutartį Lietuva anksčiau ar vėliau privalo įsivesti eurą, nes sutartis numato išimčių naujoms šalims kandidatėms. Išimtis 1992 m. gavo dvi dabartinės ES narės - Jungtinė Karalystė ir Danija, kurioms buvo suteikta teisė neįsivesti Europos Sąjungos bendros valiutos.

Kad naujos ES narės pasirengtų euro įvedimui, jos turi pirmiausia prisijunti prie Antrojo valiutos keitimo mechanizmo (VKM II) ir laikytis jo reikalavimų. R. Kuodis priminė procedūras, kurios laukia mūsų šalies norint prisijungti prie VKM II. Pirmiausia mūsų šalis turės pateikti prašymą (dėl to, gavusi Vyriausybės įgaliojimus, finansų ministrė turės kreiptis į ES ekonomikos ir finansų ministrų tarybą (ECOFIN Council), po to prasidės derybos dėl prisijungimo sąlygų.

Praėjus dvejiems metams Europos Komisijakartu su Europos centriniu banku parengs ataskaitą, kaip šalis laikėsi VKM II reikalavimų, ir

pateiks išvadą, ar jos ekonomika yra pakankamai stipri ir gali įsivesti eurą (tai bus vadinamoji Konvergencijos ataskaita). Bus vertinama, ar Lietuvos ekonomika atitinka Maastrichto sutartyje numatytus ekonominius kriterijus - infliacija, biudžeto deficitas, valstybės skola, ilgalaikės palūkanų normos ir valiutos kursas turi atitikti tam tikrus kiekybinius reikalavimus.

R. Kuodis minėjo, kad būsimose Lietuvos derybose dėl prisijungimo prie Antrojo valiutos keitimo mechanizmo mūsų šalis pritaris tam, kad būtų išlaikytas dabartinis lito ir euro kursas, o svyravimų ribos būtų nulinės. “Aišku, galima tikėtis, jog derybų partneriai pateiks kitokių pasiūlymų, tačiau, manau, jog didelė tikimybė, kad mums pavyks prisijungus prie Antrojo valiutų keitimo mechanizmo išsaugoti dabartinį Lietuvoje veikiančią Valiutų valdybos modelį. Lito svyravimas gali viską tik sugadinti”, - nurodė R. Kuodis.

Jis priminė, kad Tarptautinio valiutos fondo ekspertai irgi pritaria tokiam Lietuvos banko pasirinkimui.

1994 m. balandžio 1 d. litas buvo susietas su JAV doleriu santykiu 4:1, o pernai vasario pradžioje - su bendra Europos Sąjungos valiuta euru santykiu 3,4528:1. *Eltos inf.*

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

- **Prezidentas Bush** šiek tiek pakeitė savo strategiją Šiaurinės Korėjos atžvilgiu. Jis pažadėjo padėti komunistinei Korėjai kovoti su bado grėsme, atsiųsti naftos ir nutraukti sankcijas.

- **Rusijos** Sachalino salos gubernatorius su 19 kitų pareigūnų žuvo malūnsparnio nelaimėje Kamčatkos saloje, kurioje rasti dideli naftos šaltiniai.

- **Kanados** premjeras pasirašė sutartį su Šiaurės-vakarų teritorijoje gyvenančiais Tlicho indėnais. Indėnai gavo savivaldos teises. Jiems pavesta valdyti tris deimantų kasyklas.

- **Afrikos** pietinės dalies 14 valstybių pasirašė susitarimą, kuris leidžia kaimynams išvystyti diplomatinį ar net karinį spaudimą, jei kaimynų tarpe kyla konfliktai.

- **Rusijos** pietiniame Krasnodar mieste sprogsi bomba užmušė Dagestano ministrą Gusajevą. Žuvo dar trys jo sargybiniai.

- **Floridoje** mirties bausmė įvykdyta Paul Jennings Hill, kuris nuteistas už nužudymą gydytojo 1994 m., kuris dary-

Prancūzijos Lille mieste pradėjo veikti pirmoji musulmonų arabų gimnazija.

davo abortus. Hill ramiai priėmė teismo sprendimą, sakydamas, kad danguje jam bus atlyginta.

- **Dvi radijo** bangom valdomos bombos sprogo pietinėje Rusijoje traukinyje, kuriuo daug studentų keliavo į Piatigorsko universitetą. Sprogime, kurį vykdė čečėnų teroristai, žuvo 4 jauni žmonės ir 44 buvo sužeisti.

- **Atstovų Rūmai**, sugrįžę iš trumpų atostogų, rugsėjo 2 d. balsavo padidinti savo algas 2.2 procentais. Kartu tokio pakėlimo laukia ir beveik visi federaliniai tarnautojai ir kariškiai. Tarnautojai tikisi, kad prezidentas šio pakėlimo ne-

vetuos, nes pakėlimas jo algos neliečia. Prezidento alga yra 400,000 dol.

- **Prancūzų** vadovaujama JT tarptautinė kariuomenė užėmė Kongo rytuose Bunia rajoną. Čia įsigalėjo taika, tačiau žudynės siaučia miesto apylinkėse.

- **Rusijos** valdžia buvo paskelbusi amnestiją Čečėnijos teroristams, jei jie prašys pasigailėjimo iki rugsėjo 1 dienos. Amnestijos atvyko prašyti apie 150 vyrų. Daug daugiau buvo rusų kareivių, kurie bijo kaltinimų, kad jie laužo karo įstatymus.

- **Kurdistano** darbininkų partija paskelbė, kad ji nutraukia paliaubas su Turkija ir vėl pradės partizaninį karą. Paliaubos tęsėsi 4 metus.

- **Japonijoje** rugsėjo 20 įvyks Liberalų Demokratų partijos suvažiavimas. Jis išrinkns naują partijos pirmininką. Šalia premjero Koizumi premjerais nori tapti dar trys japonų politikai.

- **Darbo** departamentas paskelbė, kad Amerikoje šiek tiek sumažėjo bedarbių, jų dabar dar liko 6.1 proc.

ALTS Chicagos skyriaus gegužinės metu Ateitininkų namuose Lemonte liepos 20 d. Sėdi iš k.: Eugenijus Bartkus, Jonas Jurekūnas, Jonas Variakojis ir ALTS Chicago skyriaus pirmininkė Matilda Marcinkienė. Stovi iš k.: Oskaras Kremeris, Irena Dirdienė ir ALTS pirm. Petras Buchas.

Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

RUGSĖJO 11-OSIOS AIDAS KVIEČIA VIENYTIŠ AKTYVIAI KOVAI PRIEŠ TERORIZMĄ

Vilnius, rugsėjo 11 d. (ELTA). Ameriką ištikusios tragedijos atgarsiai dar ilgai primins, kad nuo terorizmo nėra apsaugotas niekas, net pačios galingiausios valstybės. Minint antrąsias teroristinių aktų JAV metines, šią minintį savo kalboje plenariniame posėdyje akcentavo Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, pakvietęs parlamentarų kartu su pasaulio žmonėmis pagerbti rugsėjo 11-osios atminimą tylos minute.

“Šiandien mes susirinkome į eilinį eilinės Seimo sesijos posėdį, tačiau rugsėjo 11-osios diena jau niekada nebus eilinė tiems, kurie kartu su Amerikos tauta tądien išgyveno tūkstančių nekaltų žmonių tragedijas, matydami griūvančius bokštus, griūvančius gyvenimus ir mitus, jausdami nerimą dėl pasaulio bendruomenės, kurio neatskiriama dalis yra Lietuva, saugumo”, - kalbėjo A. Paulauskas.

Seimo pirmininko žo-

džiais, teroristai, nukreipę gyvas bombas į dangoraižius, atakavo taiką, saugumą, matydami šių dangoraižių stikluose atsispindintį visą demokratinį pasaulį. Tačiau jie nesitikėjo, kad jau tų stiklų duženose kiekvienas pasaulio žmogus pamatys save, pamatys, koks baisus jo tyko pavojus.

“Mums, jaunai Lietuvos valstybei, pradėjusiai skaičiuoti tik antrąjį atkurtos nepriklausomybės dešimtmetį, ši diena tapo dar vienu išpėjimu, kad apsisaugojus nuo vieno grėsmių, atsiranda kitos, ne mažiau pavojingos grėsmės, nuo kurių nepadės apsisaugoti nė patys šiuolaikiškiausi ginklai, skambiausios kalbos ar deklaracijos”, - pabrėžė A. Paulauskas.

Parlamento vadovas pažymėjo, kad, turėdama aiškia kovos prieš terorizmą programą, ratifikavusi keturias kovai su terorizmu skirtas konvencijas, Lietuva tapo vienuolikos universalių tarptautinių kovos su terorizmu instrumentų dalyve.

A. Paulauskas taip pat priminė, kad šiemet Seime jau priimtas įstatymas, numatantis atsakomybę už teroristinės grupės kūrimą, dalyvavimą jos veikloje, bet kokios paramos teikimą teroristams.

“Šie ir kiti teisės aktai - tai tik prielaidos tolesniam aktyviam mūsų dalyvavimui užtikrinant taiką ir saugumą pasaulyje, o tai reiškia - ir Lietuvoje”, - sakė Seimo pirmininkas.

“Šiandien mes turime **veikti**. Veikti ne vieni, o kartu su pasaulio bendruomene, suvienyti visas pastangas kovai su pačiu pavojingiausiu priešu, nepaisančiu sienų, jūrų ar vandenynų, nepaisančiu nei religijų, nei tautų, nei rasių, paminančiu bet kokias žmogiškąsias vertybes. Mes turime **veikti**, susikibę už rankų, kaip kad kadaise, stovėdami Baltijos kelyje. Tik dabar mes turime susikibti ne tik su mūsų kaimynais, bet ir su visu pasauliu”, - ragino A. Paulauskas.

PREZ. R. PAKSAS AGITUOS UŽ REFERENDUMĄ

Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas pareiškė ketinimą ištraukti į Latvijoje rugsėjo 20 d. vyksiančio referendumo dėl narystės ES agitacinę kampaniją. Latvijos Ministras pirmininkas Einaras Repšė su džiaugsmu pritarė šiai idėjai.

Pasak Lietuvos prezidento patarėjo diplomatijos klausimais Eitvydo Bajarūno, Lietuvos prezidento viešnagės Latvijoje data nėra tiksliai nustatyta. Manoma, kad R. Paksas Latvijoje galėtų apsilankyti pasibaigus vizitams Gruzijoje ir Armėnijoje, greičiausiai rugsėjo 18-ąją.

Netikėto Lietuvos prezidento pasiūlymo Latvijos premjeras sulaukė vykusiame susitikime su Lietuvos vadovu. Jame, be kita ko, kalbėta ir apie pasirengimą Latvijoje įvyksiančiam referendumui dėl narystės ES. Latvija paskutinė iš 9 valstybių kandidačių rengia tokį referendumą.

Premjeras G. Repšė neabejojo, kad Latvijos, kaip ir Lietuvos, piliečiai pasakys “Taip” narystei ES. Jis taip pat įsitikinęs, kad rusakalbiai valstybės gyventojai taip pat bus už narystę ES. “Stojimas į ES Latvijos rusakalbiams gyven-

tojams, kaip ir latviams, reiškia tą patį įsijungimą į Vakarų demokratijos, vertybių ir kultūros erdvę. Aš manau, kad tai žada tik geresnes gyvenimo, darbo ir plėtros sąlygas”.

Latvijoje referendumas įvyks, jei jame dalyvaus daugiau kaip pusė visų paskutiniuose parlamento rinkimuose dalyvavusių rinkėjų. Narystei ES bus pritarta, jei “Taip” pasakys daugiau kaip pusė referendumuose dalyvavusių piliečių.

Latvijos premjeras Vilniuje dalyvavo 5 Baltijos valstybių regiono Ministrų pirmininkų susitikime.

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ NEVYKDO PRIIMTO BIUDŽETO

Vilnius, rugsėjo 10 d. (ELTA). Vienas svarbiausių šio rudens uždavinių - ateinančių metų biudžeto svarstymas ir priėmimas. Tuo tarpu šių metų biudžetas, kuris, kaip pripažįsta Vyriausybės vadovas, nevykdomas ir veikiausiai nebus įvykdytas, tačiau nebebus tikslinamas.

“Biudžeto svarstymas nereikalauja daug komentarų. Tai bus labai sudėtingas biudžetas, bus visiškai nauji jo formavimo principai. Smarkiai keičiasi pinigų srautai - valstybė privalės daug skolintis. Tiesa, tose ribose kiek mums leidžiama - neviršijant 3 proc. fiskalinio deficito ribos.

Tačiau dabar svarstydami biudžetą, mes jau matome, kur yra stiprios ir silpnos vietos. Kas daugiausiai laimės iš Europos Sąjungos - pavyzdžiui, finansavimas žemės ūkiui dvigubai didėja. Bus sprendžiami 250 tūkstančių žmonių, finansuojamų iš biudžeto, algų padidinimo klausimai.

Žmonės turi pajusti, kad mes einame į Europą, kad tampame Europos Sąjungos nariais”, - pristatydamas Seimo rudens sesijai Vyriausybės teikiamą darbų programą, sakė Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas. Premjeras pripažino, kad šių metų biudžetas nebus įvykdytas, tačiau jis nebebus teikiamas Seimui peržiūrėti. “Mes nebesiruošiamo teikti biudžeto peržiūrėjimo. Biudžetas iš tikrųjų nevykdomas ir greičiausiai gali būti neįvykdytas - aš nesiruošiu čia nieko slėpti. Todėl, kad jis buvo labai perkrautas - įrašyta 150 mln. papildomai, kurie buvo be pajamų šaltinio, ir tai atsiliepia. Tačiau jeigu ir nebus vykdomas biudžetas, nė viena sritis, nė viena savivaldybė dėl to nenukentės”, - patikino Vyriausybės vadovas.

Nors, pasak Ministro Pirmininko, rudens sesijai teikiamų projektų prioritetas - skurdo ir nedarbo mažinimas, opozicija priekaištavo nematanti projektų, kuriais būtų siekiama didinti gyventojų pajamas ar užtikrinti jų gyvenimo gerovės augimo. **A. Brazauskas taip pat neįstengė išvardinti penkių pačių svarbiausių projektų**, kurių priėmimui turi būti skiriamas didžiausias dėmesys.

Vyriausybė Seimo VII (rudens) sesijoje siūlys svarstyti daugiau nei 200 teisės aktų projektų, iš kurių daugiau kaip septynios dešimtys susiję su Lietuvos pasirengimui narystei Europos Sąjungoje. Svarbiausias iš jų - Lietuvos stojimo į ES sutarties ratifikavimo įstatymo projektas.

Seimui bus teikiama nauja Mokesčių administravimo įstatymo redakcija, Individualių įmonių įstatymo projektas, Nedarbo socialinio draudimo, Socialinio užimtumo įmonių įstatymų projektai. Taip pat parengti Teatrų ir koncertinių įstaigų, Elektroninio ryšio, Asmens saugos ir turto saugos, Advokatūros ir kiti įstatymų projektai.

BUVUSIŲ DIPLOMATŲ SKUNDAI ATMESTI

Valstybės paslapčių apsaugos koordinavimo tarpžinybinė komisija nutarė netenkinti penkių buvusių diplomatų skundų dėl jiems atimtos teisės dirbti su valstybės paslaptį sudarančia informacija. Tai nutarta įvertinus Valstybės saugumo departamento pateiktą operatyvinio tyrimo medžiagą.

Valstybės paslapčių apsaugos koordinavimo tarpžinybinė komisija pavedė Valstybės saugumo departamento specialiai ekspertų komisijai išslaptinti tą dalį operatyvinės medžiagos, kuri nepakenktų tolesniam tyrimui.

Apie priimtą sprendimą komisija informuos pareiškėjus - buvusius diplomatus Gediminą Šiaudvytį, Gintarą Ronkaitį, Darių Ryliskį, Liną Valentukevičių ir Ričardą Ramošką.

“Diplomatų skandalas” prasidėjo liepos mėnesį. Susipažinęs su VSD teikimu panaikinti diplomatams leidimus dirbti su valstybės paslaptį sudarančia informacija, užsienio reikalų ministras Antanas Valionis liepos 24 dieną priėmė šių pareigūnų atsistatydinimo prašymus.

Pagal Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą bei kitus teisės aktus asmenys, netekę teisės dirbti su išslaptinta informacija, negali dirbti Užsienio reikalų ministerijoje diplomatinio darbo.

Dalis atleistųjų diplomatų jau kreipėsi į teismą, reikalaudami pripažinti, jog tarnybos sutartis su jais esą buvo nutraukta neteisėtai. Diplomatai neigia savo kaltę, teigia atsistatydinimo pareiškimus rašę dėl psichologinio spaudimo.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

EUROPOS KREPŠINIO PIRMENYBĖS LIETUVOJE?

Stokholmas, rugsėjo 11 d. Lietuvos delegacija pristatė Tarptautinei krepšinio federacijai (FIBA) savo projektą mūsų šalyje surengti 2007 m. Europos vyrų krepšinio pirmenybes. Pristatyme dalyvavo ir Lietuvos Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas, viešintis Švedijoje su trijų dienų darbo vizitu.

Premjeras pristatė šalies ekonomikos tendencijas, teigdamas, kad Lietuva yra pajėgi organizuoti tokius didelius renginius kaip 35-asis Europos krepšinio čempionatas. Kartu su pagrindinių ekonomikos rodiklių pristatymu jis akcentavo, kad Lietuva ypatingą dėmesį skiria sportui, o ypač krepšiniui, kuris Lietuvoje yra populiariausia sporto šaka.

Premjeras pažymėjo, kad tęsiant tarpukario krepšinio tradicijas Lietuvai būtų labai didelė garbė ir atsakomybė organizuoti Europos krepšinio pirmenybes ir sakė neabejojant, jog visus parengiamuosius darbus lietuviai atliks laiku.

Pasak jo, Lietuvą drąsiai galima pavadinti sparčiausiai besivystančia būsimo išsiplėtusios ES valstybe su ypač gera perspektyva verslui ir investicijoms. “Vienas iš sėkmingai augančios ekonomi-

kos veiksmų yra privačių ir valstybės interesų derinimas, kartu vykdomi projektai”, - teigė Ministras pirmininkas. 2007 m. Europos čempionato surengimas yra ambicingas, tačiau realus tikslas, kuriam Vyriausybė reiškia stiprią politinę valią ir tiki šio projekto realumu.

Projekto pristatymo metu buvo parodyti filmai apie Lietuvos krepšinį, pristatyta Vilniaus miesto vizija, pademonstruota, kaip atrodys naujoji Vilniaus sporto arena, kalbėta apie tai, kad Vilniuje ir Kaune bus atnaujintos senesnės arenos.

Susitikime su FIBA-Europa prezidentu George Vasilokoupoulos ir FIBA generaliniu sekretoriumi Patrick Baumann taip pat dalyvavo Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas Vladas Garastas, Vyriausybės, Vilniaus savivaldybės bei Vilniaus universalios arenos atstovai.

V. Garasto tvirtinimu, šalies rinktinės žaidėjai dės visas pastangas, kad Lietuva kaip krepšinio valstybė būtų reprezentuojama ir aikštelėje. Kaip įrodymus LKF prezidentas minėjo ryškiausius Lietuvos krepšinio laimėjimus tarptautinėje arenoje - 1937 ir 1939 m. Europos čempionų titulų, 1995 m. iš Europos pirmenybių parsi-

LIETUVIŲ FONDO GOLFO DIENA. Lietuvių fondo golfo žaidynių rengėjai praneša, kad visos galimos vietos jau yra užimtos ir žaidėjų registracija nebepriimama. Žaidynės įvyks rugsėjo 28 d., sekmadienį, 11 val. ryto, bet ne 10:30 val. kaip buvo pradžioje numatyta. Po žaidynių Old Oak Country club 4 v.p.p. bus laikas atsigavimui, o 5 v.p.p. turtinga vakarienė, loterija ir golfo žaidynių laimėtojų pristatymas. Golfo žaidynės bus Old Oak golfo laukuose, 143-oji gatvė ir Parker Road, Orland Park.

Nuotraukoje - Lietuvių Fondo golfo žaidynėse 2002 metais. Iš kairės: Arvydas Čepulionis, Nijolė Simokaitienė, Raimundas Simokaitis ir Janice Čepulionienė.

St. Džiugas

vežtus sidabro medalius, 1992, 1996 ir 2000 m. olimpinės žaidynės laimėta bronzą.

“Vilniuje statoma viena iš moderniausių žemyn arenu bus pati tinkamiausia vieta Europos čempionatui, todėl tikimės palankaus FIBA sprendimo”, - teigė LKF prezidentas.

Vilniaus arenos generalinio direktoriaus Artūro Kliukevi-

čiaus tvirtinimu, techninėmis galimybėmis bei teikiamų paslaugų kokybe arena Vilniuje tikrai nenusileis toms, kuriose rengiami tokio lygio tarptautiniai turnyrai kitose valstybėse.

FIBA sprendimo dėl 35-ojo Europos vyrų krepšinio čempionato tikimasi 2004 m. birželį. Po pristatymo Premjeras A. Brazauskas stebėjo Lietuvos-

Serbijos ir Juodkalnijos rungtynes Europos čempionato ketvirtfinalyje ir džiaugėsi įtikinama mūsų pergalė 98:82.

Pasak Lietuvos sporto delegacijos vadovų, šiuo metu Švedijoje yra apie 2 tūkstančius Lietuvos krepšinio sirgalių, kurie audringai pasitiko Ministrą pirmininką.

ELTA inf.

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)

XIX

1988 m. sausio 27 d. LKP CK ir Filosofijos, sociologijos ir teisės institutas organizavo mokslinę-praktinę konferenciją tema “Nacionaliniai santykiai respublikoje ir patriotinis-internacionalinis auklėjimas”. Per konferenciją nagrinėti aktualūs internacionalinio ir patriotinio auklėjimo, SSKP

politikos ir kitos problemos šiandienėmis sąlygomis. Pagerėjo ir “Žinijos” darbas propaguojant internacionalizmą ir patriotizmą”.

Generalgubernatorius N.Mitkinas nemelavo

Viskas, ką jis rašė, buvo daroma. Svarbiausias LKP CK

organas “Tiesa” nuo pat 1988 m. pradžios vos ne kiekviename savo numeryje spausdino didžiausius straipsnius, kuriuose mėginta įrodyti, kad “pažangieji lietuviai” nuo amžių tik ir svajoję, kaip susijungti su “didžiąja rusų tauta”, priklausyti SSRS, kurti “komunistinį rytojų”. Nuo sausio 10 d.

spausdintas straipsnių ciklas apie pogrindyje leidžiamą “Lietuvos katalikų bažnyčios kroniką” tokiais pavadinimais: “Ideologinių diversijų užkulisiuose”, “Šmeižikai”, “Malda prisidengus”, “Teisybės veidrodis ir melo šukės” ir t.t. Straipsniuose mėginta įrodyti, jog “Kroniką” gali leisti ir skaityti tik psichiškai nesveiki ar imperialistams parsiėdavę žmonės, o kartu - tik tokie žmonės dar yra nepatenkinti sovietine valdžia.

Nuo sausio 19 d. spausdintas kitas tokio pat aukšto “politinio ideologinio lygio” straipsnių ciklas apie sovietinių okupantų nužudytą vyskupą **Vincę Borisevičių**. Klastotais duomenimis mėginta įrodyti, kad vyskupas buvęs didžiausias lietuvių tautos priešas, kad ir visas antisovietinis pasipriešinimas - tik žudikų ir “liaudies siurbėlių” organizuotas. “Masinių žmonių žudynių talkininkas, hitlerininkų diversantų bendrininkas (...). Toks buvo vyskupas Vincentas Borisevičius. Tik tokį jį mena Žemaitija, visa Lietuva. Ir jokios ponų iš “Amerikos balso” liaupsės nebūtinai jo juodo veido”, baigiamas straipsnis, nors ir nepateikus nė vieno rimto argumento. Tačiau tame pačiame numeryje džiūgaujama, kad “mokslininkai” V. Lazutka, K. Surblys, K. Valančius parašė taip

visiems “reikalingą” knygą - “Lietuvos komunistų partijos kova su nacionalizmu” (V., 1987 m., “Mintis”). Jos recenzija - tai himnas LKP, knygos autoriams.

Sausio 23 d. numeryje išspausdintas istorijos m. dr. prof. Roberto Žiugždos straipsnis “Tomis dienomis prieš septyniasdešimt metų”. Jame rašoma: “1918-1919 m. socialistinė revoliucija Lietuvoje parodė Lietuvos darbo žmonių ryžtą patiem spręsti savo likimą (...). Visiškai susipainiojęs savo antiliaudinėje veikloje ir reakcinėje užsienio politikoje, 1940 m. birželio 15 d. jis (A. Smetona - A. L.) bėgą į Vokietiją. A. Smetonos bėgimas žymėjo buržuazijos diktatūros ir fašistinio režimo žlugimą. Lietuvos darbo žmonės, pasinaudoję susidariusiomis palankiomis tarptautinėmis sąlygomis, atkūrė Lietuvoje tarybų valdžią, atkūrė Lietuvos Tarybų Socialistinę Respubliką”. Šiandieną dėl tokios “profesoriaus” demagogijos turbūt niekas neabejoja.

Bet tuomet toks teigimas buvo “mokslinis”; “nemoksliniai” buvo “Amerikos balso”, “Laisvės” ir kitų radijo stočių, vietos “nacionalistų ir ekstremistų” teiginiai, kad SSRS okupavo Lietuvą ir kitas Baltijos šalis, kad rusifikuojama ir t.t.

(Bus daugiau)

Sąjūdžio organizuotos Lietuvos deputatų palydos į SSRS Aukščiausiosios Tarybos sesiją. Vilnius. 1998.11.26.

MŪSŲ TAUTOS ŠVENTĖS

Garbės generalinio konsulo Vytauto Čekanausko kalba Tautos šventės proga rugsėjo 7 dieną Los Angeles mieste. Šventę surengė Tautinės Sąjungos Los Angeles skyrius.

Šie metai Lietuvoje buvo itin gausūs įvairiais renginiais: minėjimais, suvažiavimais, konferencijomis, sukačtimis bei Dainų ir Šokių šventėmis. Tačiau didžiausias ir ko ne pats svarbiausias minėjimas buvo Mindaugo 750 metų karūnavimo Lietuvos karaliumi sukačtis, su kuria yra siejama ir Lietuvos valstybingumo pradžia.

Ši daugybė renginių ne tik pamalonino į tėvynę atvykusio užsienyje gyvenančio lietuvio jausmus, bet ir labai daug prisidėjo prie Lietuvos, kaip kultūringo krašto su giliomis ir įdomiomis tradicijomis, įvaizdžio pristatymo svečiams.

Aikštėje prieš Lietuvos nacionalinį muziejų iškilo didingas karaliaus Mindaugo paminklas. Šalia aikštės - naujas tiltas per Nerį. S. Daukanto aikštėje prieš prezidentūrą sukurta karališkoji karūna iš tūkstančių gėlių ir ažuolo lapų.

Kur tik apsisuksi, kur beisi visur minios jaunų ir senų iš visų Lietuvos kampelių, dauguma tautiniais rūbais pasipuošusių dainų ir šokių šventės dalyvių, gausiai užpildančių Vilniaus senamiesčio gatves ir ypač puikiai atrodančią atnaujintą Gedimino prospekto dalį.

Lietuva gyveno šventiškoje nuotaikoje. Užsimiršo kasdieniai vargai, kurių yra, užsimiršo visos kitos negalios, kurių taip pat netrūksta. Šypsena veiduose ir daina lūpose lydėjo kiekvieno lietuvio žingsnį tą pirmą liepos mėnesio savaitę, kai ne tik Lietuvos, bet ir pasaulio akys buvo nukreiptos į Vilnių. Šiandien su pasididžiavimu galime tvirtinti, kad ne tik Vilnius, bet ir visa Lietuva laimėjo. Tai buvo tikra **tautos ir valstybės šventė**.

Tačiau gyvenimas ne vien rožėmis klotas. Yra dienų, kurias prisimename su skausmu širdyse ir ašaromis akyse. O tokių Lietuvos istorijoje nestinga. Štai kad ir birželio 15-ji, kuri prabėgo patylomis, ar tai Medininkų tragedijos sukačtis, taip pat ne ką daugiau dėmesio sulaukusi.

Gera dar, kad tarp visų kitų minėtinų dienų buvo prisimintas dešimtmetis nuo Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos Respublikos. Ta tema *Lietuvos ryte* buvo spausdintas Alvydo Dargio straipsnis pavadintas **“Prie buvusių slapčių irštųjų** (lokio žiemos guolis, laužas, LKŽ) - **ožkų ganyklos**”, kur rašoma:

“Prieš savaitę sukako dešimt metų, kai Lietuva galutinai įtvirtino savarankiškos valstybės statusą. Tokia ji tapo 1993 m. rugpjūčio 31-ją, kai Lietuvą paliko paskutinis okupacinės Rusijos armijos kareivis.

Tai buvo tikrai paskutinė okupacijos diena.

Kai kas bando tvirtinti, kad Lietuva nepriklausomos valstybės statusą prarado ne 1940 m. birželio 15-ją, kai buvo įvesti papildomi Raudonosios armijos daliniai, o 1939 m. spalio 10-ąją, kai Maskvoje buvo pasirašyta Lietuvos ir Sovietų Sąjungos savitarpio pagalbos sutartis. Remiantis šia sutartimi į Lietuvą iškart buvo įvesta 20 tūkst. Raudonosios armijos kareivių.

Tai - tikroji SSRS okupacijos pradžia, kurią nulėmė Molotovo-Ribbentropo pakto slaptieji protokolai. Lietuvoje ji baigėsi prieš dešimt metų, o Rusijoje dar gyva kai kurių sovietinės imperijos aukštintojų galvose.” Tokį savo tvirtinimą tame pačiame straipsnyje autorius pagrindžia: “Maskvoje vėl turėtų susirinkti Rusijos politinės militaristinės grietinės atstovai. Čia jie kasmet sueina paminėti išskirtinės datos: 1993 metų rugpjūčio 31-ąją, kai iš Lietuvos buvo išvesta Rusijos kariuomenė.

Įvairiomis progomis šiame bute renkasi vadinamieji kaulniečiai - anuomet Kaune dislokuotos elitinės 7-osios sovietų desantininkų divizijos veteranai. Pirmas tostas paskelbiamas už sugrįžimą į Kauną. Buvę sovietiniai desantininkai, aukšti dabartinės Rusijos pareigūnai ir kariškiai išsiskirsto tik paryčiais, nuodugnai išnagrinėję Lietuvos politines aktualijas.

Prieš pradėdant svečiams atsisveikinti, paskutinį žodį taria atsargos pulkininkas A. Margelovas, jau posovietinės Rusijos didvyrio vardą gavęs už eksperimentinius šarvuočių desanto šuolius Pakaunės kariuose aerodromuose prieš trisdešimt metų. Jis padėklamuoja savo kūrybos eilėraščių, skirtą tėvo atminimui ir... Kazlų Rūdos aerodromui.

Prieš paskutinį posmą poetas desantininkas paprastai padaro tragišką pauzę. Mat ten, iš kur, anot jo, bet kuris priešas pasaulyje galėjo būti sutriuškintas, kur galėjo atsiverti vartai net “žvaigždžių mūšiams”, šiandien ganosi ožkos.”

Autorius toliau teigia, jog “Svetimos kariuomenės įvedimas iš esmės pakeitė situaciją Lietuvoje - iš tikrųjų šalį sovietizuoti pradėjo ne kompartija ir KGB, o Raudonoji armija”.

Nors nuo paskutinio svetimos kariuomenės kareivio pasitraukimo jau praėjo dešimtmetis, dar ir šiandien nėra iki galo suvokti ir įvertinti jų buvi-

mo Lietuvoje politiniai, socialiniai, kultūriniai, moraliniai, ekologiniai ir finansiniai padariniai.

1990 m. kovo 11-ąją, kai Aukščiausioji Taryba paskelbė atkurianti Lietuvos nepriklausomybę, šalyje buvo maždaug 100 tūkst. SSRS okupacinės armijos kareivių. Iš viso buvo beveik 500 okupantų karinių objektų, dislokuoti 153 kariniai daliniai, stovėję 30 miestų ir miestelių. Todėl didesnioji Lietuvos dalis buvo

Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas. Paveikslas Trakų bažnyčioje.

paskelbta uždara teritorija, kurioje buvo draudžiama lankytis užsieniečiams, o kai kur net ir kitų vietovių Lietuvos gyventojams.

Tai buvo valstybės valstybėje. Todėl okupantų kariškiai galėjo nebaudžiami niokoti Lietuvos gamtą, miestus, žaloti žmonių sveikatą”.

“Okupantai galutinai išsivangino prieš dešimtmetį, bet kol neprasidėjo derybos su Rusija dėl okupacijos Lietuvai padarytos žalos atlyginimo, matyt, per anksti būtų teigti, kad jau yra likviduoti visi Molotovo-Ribbentropo pakto padariniai.”

Šiandien Lietuvos keliais

ir keleliais vėl važinėja svetimų kareivių kolonos. Tačiau mūsų visų pasitenkinimui tai nėra kitų kraštų okupacinė kariuomenė. Kiekvienas jų pasirodymas kelia džiaugsmą gyventojų tarpe, nes tai yra garantas, kad nepasikartos 1940 m. birželis. Lietuvos siekis - pilna integracija į Vakarų Europą, artėja prie kulminacinio taško. Sekantis pavasaris Lietuvai turėtų atnešti naują viltį į geresnę, ir ypač saugesnę ateitį.

Nuo karaliaus Mindaugo laikų Lietuvos istorija aiškiai kalba apie šio krašto vakarietišką-europietišką orientaciją. Mindaugo ir Vytauto karūnos atėjo iš Romos, ne iš rytų. Vienam jų teko malonumas karūną ant galvos užsidėti, kitam ta lai-

ir iš vakarų, su kvietimu ir be kvietimo. Lietuvoje prieglobsčių rado visi.

Deja, po Vytauto mirties valstybės vairs liko be tvirtos rankos. Kaip laivas be vairo, taip ir valstybė be vadovo yra pasmerkti pražūčiai. Lietuva, kaip valstybė, neišvengė tos pražūties, tačiau kaip tauta atspariai išlaikė savo gyvastį. Paklupdyta, bet nenugalėta ji kėlėsi naujam gyvenimui vedina ne kunigaikščių ar karalių, bet savo kraštą karštai mylinčių jos vaikų.

Šiandien Lietuva naujai bręsta sugrįžimui į vakarų pasaulį nuo kurio ji buvo pusė šimtmečio atskirta geležinės uždangos. Stovime ant slenksčio praverių durų pro kurias mums vėl pilnai atsiveria vakarų pasaulis. Mūsų troškimai baigiasi išsipildyti - pilna narystė NATO ir Europos Sąjungoje jau ne už kalnų.

NATO Lietuvos žmonėms buvo žinoma nuo pat jos įsikūrimo pradžios. Aišku, sovietinės okupacijos metais NATO buvo piešiama pačiomis blogiausiomis spalvomis kaip karinė ir agresinė organizacija. Iširus Sovietų Sąjungai ir Lietuvai tapus nepriklausoma valstybe, ši organizacija vis vien liko karinė, tik jau dabar mums reikalinga kaip saugumo garantas prieš **bet kokį** išorinį priešą.

Tuo tarpu Europos Sąjunga buvo ir vis dar yra ne visai aiškiai suvokiama bendrija, nors referendumas dėl stojimo į ją gavo stebėtinai didelį tautos pritarimą. Atrodo, jog tauta suprato, kad Lietuvos ateitis yra glaudžiai susijusi ne tik su NATO, bet ir su Europos Sąjungos ateitimi.

Iš kitos pusės Europos Sąjungai nemažiau rūpi pačios Lietuvos pajėgumas produktyviai dalyvauti Europos procesuose. Tai reiškia ne vien tik jos institucijų ar procedūros reikaluose, bet taip pat ir pagrindiniuose principuose garantuoti Lietuvos progresą, paremti Europos ekonomiką ir pagerinti galimybes susidoroti su moderniais saugumo reikalavimais.

Kalbėti apie Europos Sąjungą tai labai plati tema. Reikia tik prisiminti, kad derybos truko net kelis metus, kol buvo prieita prie susitarimo dėl visų 30-ties punktų. Šiandien aš tik trumpai noriu pateikti keletą minčių iš leidinio “Lithuania - A New Member of the EU”, kuriame yra kalbama apie Lietuvos poziciją stojimo į Sąjungą derybose.

“Stojimo į Europos Sąjungą derybose Lietuva aiškiai rodė savo norą būti lygiaverte nare.

(Tęsinys kitame numeryje)

LIETUVIŲ DIENOS CLEVELANDE

RUGSĖJO 27 D. IR 28 D.

Šeštadienį, rugsėjo 27 d. 6:30 v.v.
KONCERTAS

**Lietuvių Meno Ansamblis
DAINAVA**
Dirigentas DARIUS POLIKAITIS
Dievo Motinos Parapijos Auditorijoje

Bilietai į koncertą platinami Dievo
Motinos parapijos svetainėje
Tel.: Regina Čiuberkienė 216 481 8067
Bilietų kainos: 20 dol., 15 dol. ir 12 dol.

Sekmadienį, rugsėjo 28 d. 10:00 v.r.
šv. Mišios Dievo Motinos Šventovėje
Giedos:
Lietuvių Meno Ansamblis DAINAVA
Dievo Motinos Parapijos choras
EXULTATE

**11:30 v.r. MENO IR RANKDARBIŲ
MUGĖ**
Dievo Motinos Parapijos salėje

PIETŪS

LIETUVIŲ DIENAS RENGIA JAV LB CLEVELANDO APYLINKĖS VALDYBA

Naujasis Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius (dešinėje), lankosi visuose vietos lietuvių susibūrimuose. Čia jis matomas *Draugo* gegužinėje kartu su garbės konsulu Vaclovu Kleiza.

Ed.Šulaičio nuotr.

**KONSULAS A. DAUNORAVIČIUS
TAUTOS ŠVENTĖJE**

Cicero lietuvių telkinyje rugsėjo 7 d. buvo paminėta Tautos šventė, kuri jau yra pamiršta Lietuvoje ir daugelyje kitų vietovių išeivijoje. Minėjimą surengė LB Cicero apylinkės valdyba ir ALT Cicero skyrius, kartu ruošiantys įvairius renginius šiame mieste.

Kun. Vytautas Memėnas atlaikė šv. Mišias šv. Antano parapijos bažnyčioje, kurioje jis 1957-siais turėjo savo primicijas. Šis Cicero gyvenęs lietuvis kunigas po ilgesnio laiko vėl sugrįžo į namus pavaduoti Lietuvon laikinai išvykusį kun. dr. Kęstutį Trimaiką. Pamaldų metu gražiai pasirodė dar vis gyvas Cicero bažnytinis choras.

Po šv. Mišių buvo susirinkta į parapijos salę programai, kurią čia pradėjo trumpais žodžiais Cicero ALT pirm. Stasys Dubauskas ir LB pirm. Mindaugas Baukus. Ilgesnę maldą kalbėjo kun. V. Memėnas. Tuomet nuskambėjo JAV ir Lietuvos himnų garsai.

Programai vadovavusi Aldona Zailskaitė susirinkusiems (o jų buvo daugiau negu šimtinė) pristatė neseniai į Čikagą atvykusį Lietuvos Respublikos Gen. konsulą Arvydą Daunoravičių. Šis diplomatas, kuris pareigas eina tik nuo lie-

pos 1 d., atsiprašė už atvykimą pavėlavus ir be kaklaraiščio, ir klausytojus supažindino su Lietuvos laimėjimais po Nepriklausomybės atstatymo. Jis nepaminėjo Vytauto Didžiojo, kurio garbei kaip tik Tautos šventė buvo įsteigta ir labai mažai gilinosi į senosios Lietuvos istoriją, visą dėmesį sukoncentruodamas dabarčiai. Kalbos pradžioje prisiminė šiemet minimą karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 metų, Stepono Dariaus ir Stasio Gireno skrydžio per Atlantą 70 metų ir svetimos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos dešimtmetį.

“Rusijos kariuomenės išvedimas, vainikavęs Lietuvos laisvės bylą, be abejonės, buvo vienas iš didžiausiųjų atgimtančios Lietuvos diplomatijos išbandymų ir laimėjimų. Visu tuo mes pelnytai galime didžiuotis”, - kalbėjo diplomatas.

Konsulas, paminėjęs 1918-sius metus, kai buvo atkurtas po 120 metų Lietuvos valstybingumas, pabrėžė, kad per nepriklausomybės du dešimtmečius Lietuva virto europietiška valstybė su pažangiu ūkiu ir aukštu gyvenimo lygiu. Tačiau jos geopolitinė padėtis ją statė į pavojų ir iš Rytų ir iš Vakarų

ir todėl buvo prarasta nepriklausomybė.

“Užtat šiandien galima drąsiai teigti, kad Lietuva niekada per savo istoriją nebuvo tokia saugi kaip dabar”, - teigė konsulas ir pridėjo: “Visi norime gyventi saugiai ir pasiturinčiai. Neabejoju, jog saugumo garantijos, kurias Lietuvai suteikia artėjanti narystė Europos Sąjungoje ir NATO taps dar vienu veiksmu, toliau skatinančiu Lietuvos ekonomikos augimą”. Konsulas išvardino visus Lietuvos laimėjimus ir pasiekimus per praėjusius metus nuo nepriklausomybės atstatymo dienų. O tų laimėjimų kalbėtojas atrado tikrai daug.

Jis nurodė, kad Lietuva yra tas kraštas, kuriame vyrauja privatus sektorius. Lietuvos valiuta yra pastovi jau nuo 1994 metų. Dabartinis susiejimas su stipriu euru užtikrina, kad plėtojant verslą bus išvengta rizikos, susijusios su valiutų keitimu”.

Kalbėtojas pabrėžė ir prekybos sferą, sakydamas kad praėjusiais metais, palyginti su 2001 m. akivaizdžiai išaugo prekybos apyvarta, eksportas bei importas (jis nurodė, jog ir Amerika iš Lietuvos perka lietuvišką sūrį, alų, medieną, tekstilės ir kitus gaminius). Tačiau jis pridėjo, jog visa tai nenukrito iš dangaus: būta kilimų ir kritimų. “Po išorinio 1998-1999 metų “šoko” Lietuva, vykdydama valiutų valdybos modeliu pagrįsta pinigų ir griežtą fiskalinę politiką, sugrįžo į ankstesnį sparčios ekonominės plėtros kelią”.

A. Daunoravičius iškėlė užsienio kapitalo atėjimą į Lietuvą, užsieniečių bendrovių gausumą ir teigė: “Išpūdingi Lietuvos ekonomikos rodikliai rodo, kad JAV ir Europos investuotojai ir Lietuvos verslininkai tai puikiai supranta ir išradingai tuo pasinaudoja, plėtodami verslą mūsų valstybėje”. Tačiau kalbėtojo žodžiuose buvo ir tam tikra liūdnesnė gaidelė, nes Lietuvos valstybę reikia statyti ant sovietinės planinės ekonomikos griuvėsių ir todėl

paskaitos pabaigoje jis taip išsireiškė: “Sugrįžimas yra ilgas, nelengvas ir pasiaukojimo reikalaujantis procesas, kurio sėkmė priklauso nuo mūsų visų sugebėjimo susitelkti siekiant šio tikslo”.

Minėjimo pabaigoje M. Baukus padėkojo ne tik Gen. konsului, bet ir kun. V. Memėnui, chorui, o taip pat nepamir-

šo ir šeimininkių, kurios šventės pabaigai pateikė siurprizą - kugelio pietus. Prieš tai dar buvo pristatyti svečiai, kurių tarpe buvo ALT pirm. adv. Saulius Kuprys, LB Vid. Vakarų apygardos pirm. Aušrelė Sakalaitytė ir kt.

O oficialioji dalis buvo užbaigta visų sugiedotu “Lietuva brangi” posmeliu.

Edvardas Šulaitis

Skanus yra visuomenininko Kazio Laukaičio bičių medus, kurį kartu su savo žmona pardavinėja.

Ed. Šulaičio nuotr.

• **Skulptorius Ramojus Mozoliauskas** sukūrė Palaimintojo Jurgio Matulaičio skulptūrą, kuri buvo pristatyta Cicero lietuviams pamatyti, kaip tas kūrinys atrodo. Cicero Šv. Antano bažnyčioje palaimintojo paveikslas buvo sudegintas neaiškiomis aplinkybėmis. Susipažinęs su skulptūra ir programą vedęs dr. Petras Kisielius džiaugėsi pavykusi skulptoriaus kūriniu ir dėkojo R. Mozoliauskui ir tiems, kurie rūpinosi, kad tai būtų padaryta. Dr. P. Kisielius pranešė, kad jis nieko neskaitė už darbą, bet tik už medžiagas, kurios kainavo 1,200 dol. Palaimintojo skulptūrą parapijos klebonas tuoj padėjo bažnyčioje. Ją pašventinti yra pakvietęs arkivyskupą Povilą Marcinkų.

KAUNIEČIAI, ATSILIEPKITE!

Kauno J. Jablonskio pradinės mokyklos, “Aušros” (berniukų ir mergaičių), “Saulės” (VIII), Jėzuitų (IX), S. Dariaus ir S. Gireno (IV), V. Kudirkos (V) gimnazijų muziejai kaupia duomenis apie mokytojus ir moksleivius - pasipriešinimo okupantams dalyvius.

Prašome buvusius sukilėlius, partizanus, “plechavičiukus”, pogrindininkus, politinius kalinius, Sibiro tremtinius, nacių kacetų kalinius atsakyti į klausimus ir atsiųsti 2 nuotraukas (9 x 13 cm). Drauge tiksliname šių mokyklų auklėtinių - pasmerktųjų gete - likimą (žuvo, išliko, slapstėsi). Klausimai: 1) rezistentų (tremtinio) vardas, pavardė; 2) gimimo (mirties) metai ir vieta; 3) kur ir kada mokėsi? 4) kurioje veikloje dalyvavo (nukentėjo)?

Siųsti Jonui Venckevičiui, Aušros g. 40-18, LT-3005, Kaunas, Lithuania. (Tel. 837 732594).

LIETUVA IR PASAULIS

ALGIRDO BATALIONO KARIAI - Į IRAKĄ

Rugsėjo 14 d. 54 Lietuvos kariuomenės Algirdo mechanizuotojo pėstininkų bataliono LITCON-2 (Lithuanian contingent) būrio kariai išvyko į Daniją, kur dalyvaus pasiruošimo misijai Irake pratybose. Po mėnesį trukusių pratybų Lietuvos kariai pakeis šiuo metu misijoje dalyvaujančius 43 Algirdo bataliono karius. Planuojama, kad spalio mėnesio viduryje gavę įsakymą Lietuvos kariai, vadovaujami lt. Mariaus Steponavičiaus, kartu su danų kolegomis išvyks į paskirties vietą netoli Basros. Į misiją vyksiančių karių amžiaus vidurkis 23 m. Vyriausiam iš jų 34 m., jauniausiam - 20 metų.

Lietuvos vyrai vežasi tik individualią ginkluotę ir apsaugos priemonių komplektus nuo cheminio ir biologinio ginklo. Danijos karinės pajėgos aprūpins šarvuočiais, transporto priemonėmis, taip pat teiks medicinos priežiūrą ir gydymą.

Algirdo bataliono kariai kartu su danais tarnaus Didžiosios Britanijos kontroliuojamame sektoriuje į šiaurės rytus nuo Basros. Jų užduotis - padėti palaikyti viešąją tvarką, patruliuoti, saugoti objektus. Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotasis pėstininkų batalionas yra parengtas dalyvauti tarptautinėse operacijose už Lietuvos ribų. Danijos kariniai ekspertai gerai įvertino Lietuvos padalinio parengtį.

Lietuvos kariai į Iraką vyksta Seimo sprendimu, priimtu 2003 gegužės 29 d. Jungtinių Amerikos Valstijų vadovaujamoje tarptautinėje stabilizavimo operacijoje Persijos įlankos regione lietuvių karių misija gali trukti iki 18 mėn.

PIRMAJAM EURO KŪDIKUI LIETUVOJE METUS MOKĖS STIPENDIJĄ

Pirmajam kūdikiui, kuris gimė Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare, "Parex bankas" skirs "Laimingos vaikystės stipendiją" - po 500 litų kas mėnesį. Šeimą, auginančią mažąjį europietį, "Parex bankas" remis iki pirmosios vaiko gimtadienio šventės.

Anot Lietuvos medikų, gamta kaprizinga ir artėjantis savaitgalis dar gali būti tinkamas planuoti euro kūdikį. "Laimingos vaikystės stipendiją" "Parex bankas" skirs pirmajam kūdikiui, gimusiam Lietuvoje 2004 m. gegužės 1 d. Laimingi tėveliai kas mėnesį gaunamus 500 litų galės skirti vaikučio priežiūrai - samdyti auklę, pirkti drabužėlių, maisto, vitaminų ar įrengti kūdikio kambarį.

LIETUVAI BUS SKIRTA 638 TŪKST. JAV DOLERIŲ

Vilnius, rugsėjo 12 d. (ELTA). Jungtinių Tautų plėtros programos Vykdomoji taryba patvirtino veiklos programą Lietuvai 2004-2005 metams, kuria bus siekiama stiprinti Lietuvos ekonominį, socialinį bei aplinkosauginį sektorių ir padėti efektyviai įsisavinti Europos Sąjungos teikiamą paramą.

Pasak Užsienio reikalų ministerijos, ypatingas dėmesys programoje bus skiriamas Lietuvos kaip valstybės donorės veiklos plėtojimui. Lietuvai bus skirta 638 tūkst. JAV dolerių reguliariųjų resursų. Projektų įgyvendinimui Lietuvoje iki 2005 metų planuojama sukaupti beveik 10,4 mln. dolerių.

LIETUVOS KREPŠININKŲ PERGALĖ

Lietuvos krepšininkai tęsia kelionę Europos čempionų sosto link, iš kurio jie išspyrė stipriausią praėjusių metų komandą iš Serbijos ir Juodkalnijos. Europos čempionato ketvirtfinalyje Stokholme lietuviai įveikė grėsmingus ir tituluotus varžovus 98:82. Serbų gynyba nesulaikė lietuvių.

"Po rungtynių su vokiečiais žaidėjai pajuto pergalių skonį, treneriai savimi pasitikėjo. Ir lietuviai gali pakartoti 1939 metus, kai mūsų komanda tapo Europos čempionais",- *Respublikai* sakė Vladas Garastas.

Lietuvos krepšininkai atsidūrė per žingsnį nuo medalių ir per plauką nuo Atėnų. Pusfinalyje lietuviai susitinka su Prancūzijos ekipa. Nuo medalio mūsiškius teskiria viena pergalė rungtynėse rugsėjo 13 dieną. Prancūzijos Senato pirmininkas Ch.Poncelet taip pasakė apie būsimą Lietuvos ir Prancūzijos krepšininkų dvikovą: "Jei Prancūzija laimės, aš būsiu sužavėtas. Tačiau jei laimės Lietuva, mes būsim laimingi, nes laimi mūsų draugas, kuriam mes puoselėjame tiek švelnių jausmų."

TARPTAUTINĖJE MISIJOJE Irake tarnaujantiems lietuvių kariams teko atremti vietos teroristų išpuolį. Per susišaudymą taikdariai nenukentėjo. Tai buvo jau trečias nesėkmingas išpuolis prieš šią taikdarių būstinę. Tačiau lietuviai susirėmimo dalyvavo pirmą kartą.

KAUNE lankėsi naujasis Izraelio ambasadorius Baltijos šalyse Garis Korenas. Jis susitiko su miesto žydų bendruomenės nariais. "Tik vakar atidaviau skiriamuosius raštus jūsų Prezidentui, o šiandien nutariau aplankyti Kauną. Dabar pagrindinis mano darbas - rengtis Izraelio kneseto pirmininko vizitui į Lietuvą", - sakė Rygoje reziduojantis diplomatas.

LGITIC inf.

Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius NATO pasitarimų metu Briuselyje.
NATO nuotr.

SAJUNGININKAMS AFGANISTANE TEBEREIKIA LIETUVOS KARIŲ

Lietuvos kariuomenės specialiųjų operacijų pajėgų eskadronas tikriausiai liks dalyvauti antiteroristinėje operacijoje Afganistane ir trečiajai rotacijai, nes to pageidauja sąjungininkai.

Tai interviu *BNS* sakė krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius. Jis komentavo Valstybės gynimo tarybos (VGT) sprendimą dėl Lietuvos karių dalyvavimo tarptautinėse misijose Balkanuose, Afganistane ir Irake pratęsimo.

Gegužės pabaigoje VGT nusprendus pasiųsti karius į misiją Irake, krašto apsaugos ministras tuomet teigė, jog išteklių taupymo sumetimais galima būtų atsisakyti trečiosios specialiosios

paskirties karių rotacijos Afganistane. Dėl tos pačios priežasties šią vasarą užbaigta beveik pustrėčių metų trukusi Lietuvos karinių oro pajėgų transportinio lėktuvo "An-26" misija Balkanuose.

"Nuo praėjusio Valstybės gynimo tarybos posėdžio gavome nemažai atsiliepimų ir vertinimų apie Lietuvos specialiųjų operacijų pajėgų karius Afganistane. Ten, galima drąsiai pasakyti, išliko mūsų pajėgų poreikis", - interviu *BNS* sakė L.Linkevičius.

Ministro teigimu, artimiausiais mėnesiais bus prašoma prezidento teikti dekretą Seimui dėl misijos Afganistane pratęsimo dar pusmečiui.

JAV vadovaujamoje misijoje "Tvirta Taika" nuo gegužės mėnesio dalyvauja antrasis maždaug 40-ties Specialiųjų operacijų pajėgų karių eskadronas. Lietuvos kariuomenės profesionalai misijoje Afganistane dalyvauja nuo praėjusio lapkričio.

Šiuo metu į 13 tarptautinių operacijų, įskaitant Balkanus ir Iraką, yra išvykęs 271 Lietuvos karys.

Šiais metais visų tarptautinių misijų finansavimas nesiekia 20 mln. litų. Nors kitais metais gali tekti atnaujinti kai kurią karių turimą techniką, tačiau, ministro teigimu, finansavimas išliks toks pat.

BNS inf.

TARPTAUTINĖS KONFERENCIJOS DALYVIAI LANKĖSI LIETUVOS KONSTITUCINIAME TEISME

Europos valstybių konstitucinių ir aukščiausiųjų teismų vadovai ir atstovai, Europos Žmogaus Teisių bei Europos Teisingumo teismų vadovai rugsėjo 5 dieną lankėsi Konstituciniame Teisme, kur susitiko su Lietuvos kolegomis.

Lietuvos Konstitucinio Teismo įsteigimo dešimtmečio renginiuose dalyvaujantys 25-ių šalių atstovai buvo supažindinti su mūsų šalies Konstitucinio Teismo istorija ir patirtimi. Teismo pirmininkas Egidijus Kūris pristatė svečiams devynis teismo teisėjus ir informavo apie teismo darbą.

Diskusijose, kuriose dalyvavo Europos ir Lietuvos konstitucinių teismų pirmininkai ir teisėjai, Europos Teisingumo Teismo pirmininkas Gill Carlos Rodriguez Iglesias bei Europos Žmogaus Teisių Teismo pirmininkas Luzius Wildhaberis, kalbėta apie teismų nepriklausomybę, nepriklausomą individualių teisėjų nuomonę bei finansavimo klausimus.

Tarptautinės konferencijos "Konstitucinis teisingumas ir teisės viešpatavimas", skirtos Lietuvos Konstitucinio Teismo įsteigimo dešimtmečiui, dalyvius priėmė Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas.

Vilniaus rotušėje vykusio renginio organizatoriai - Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ir Europos Tarybos komisija "Už demokratiją

per teisę", kitaip vadinama Venecijos komisija. 1990 m. įsteigta ir dažniausiai Venecijoje posėdžiaujanti komisija telkia autoritetingus konstitucinės teisės ekspertus, padeda valstybėms spręsti konstitucines problemas. Šiai organizacijai konferencijoje atstovavo Venecijos komisijos sekretorius Gianni Buquicchio.

Eltos inf.

KONSERVATORIAI UŽSIMOJO SUSTABDYTI "LUKOIL"

Tėvynės sąjunga kreipėsi į Danijos, Vokietijos, Suomijos, Švedijos, Lenkijos, Latvijos ir Estijos giminingas partijas, prašydama inicijuoti, kad jų šalių vyriausybės kreiptųsi į Rusijos valdžios atstovus ir paragintų atsisakyti planų statyti "D 6" platformą. Rugsėjo 10 d. išplatintame spaudos pranešime teigiama, kad Tėvynės sąjungos pirmininkas A. Kubilius kreipėsi į Naujosios sąjungos, Lietuvos socialdemokratų partijos, Liberalų ir centro sąjungos vadovus, skatindamas pasekti TS pavyzdžiu ir per savo užsienio partijas partneres organizuotų oficialių tarptautinių spaudimą Rusijos vyriausybei.

Nuo rugsėjo 10 d. Lietuvoje vyko Tėvynės sąjungos ir Lietuvos žaliųjų inicijuota protesto akcija "Nidai - TAIP, "Lukoil" - NE". Prie degalinių piketuotojų grupės protestavo prieš "Lukoil" užmačias statyti naftos gręžinio platformas netoli Nidos.

NK ir Eltos inf.

PAGRAŽĖJUSI VILNIAUS OPERA RENGIASI PIRMAJAI SEZONO PREMJERAI

Vilnius, rugsėjo 11 d. (ELTA). Naujais langais ir baltomis baliustradomis jau spindintis Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras aktyviai rengiasi naujo sezono pradžiai.

Spalio 1, 2 ir 4 dienomis teatras kviečia į vieno geriausių šių laikų choreografo Boriso Eifmano spektaklio “Rusiškasis Hamletas” premjerą. B. Eifmanas puikiai pažįstamas Vilniaus baleto publikai, iki šiol pilnutėlėje salėje rodomas jo prieš porą metų pastatytas įspūdingas baletas “Raudonoji Žizel”. “Rusiškasis Hamletas” - spektaklis apie imperatorienės Jekaterinos Didžiosios ir jos sūnaus Pavelo, dažnai vadinamo rusiškuoju Hamletu, likimą. Dviejų dalių baletą į Vilniaus sceną perkelia choreografo asistentė Olga Kolmykova. Spektaklio dailininkas - Viačeslavas Okunevas. Jekaterinos partiją atliks Eglė Špokaitė, Kristina Kanišauskaitė, Olga Konošenko, caraitį Pavelą šoks Nerijus Juška, Aurimas Paulauskas, Eligijus Butkus. Favorito vaidmenį rengia Aurelijus Daraškevičius, Edvardas Smalakys, Aleksandras Molodovas. Natali partiją kuria Julija Repet, Inga Cibulskytė, Miki Hamanaka. Spektaklyje skamba Liudvig van Beethoven ir Gustav Mahler kūrinių ištraukų fonogramos.

Spalį teatras kviečia ir į kompozitoriaus Broniaus Kutavičiaus sceninio diptiko “Ugnis ir tikėjimas”, rodyto vasaros sezono Trakuose metu, premjerą stacionarioje scenoje.

Lapkričio pradžioje operos gerbėjai išvys vieną garsiausių Giuseppe Verdi operų “Rigoletas”. Naują šios operos versiją kuria dirigentas Martynas Staškus ir režisierius Gintaras Varnas.

Gruodžio 31-ąją senuosius metus teatras palydės nuotaikinga Franz Lehar operete “Linksmoji našlė”, kurią statys dirigentas Jonas Aleksa bei režisierė iš Austrijos Monika Wiesler.

Naujo sezono repertuare ir publikos pamėgti spektakliai - operos “Turando”, “Kaukių balius”, “Don Žuanas”, “Pikų dama”, “Karmen”, “Aida”, baletai “Raudonoji Žizel”, “Carmina Burana”, “Šventasis pavasaris”, “Acid City”, “Romeo ir Džuljeta”, “Gulbių ežeras”, “Spragtukas”, “Graikas Zorba” ir kt.

Klausytojai sulauks ir kviestinių operos bei baleto solistų iš Didžiosios Britanijos, Maskvos Didžiojo teatro, Nyderlandų nacionalinio baleto primabalerinos Rūtos Jezerskytės bei puikios balerinos iš Maskvos Didžiojo teatro Anos Antoničevos.

Eimunto Nekrošiaus režisuota Verdi opera “Makbetas” žavėjo italus Florencijos teatre.

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS DAINAVA

Dainavos ansamblis buvo įkurtas Hanau mieste, Vakarų Vokietijoje 1945 metais. Įkūrėjai buvo Albinas Dzirvonas, Edvardas Daniliūnas ir Jonas Juodis.

1946 m. choro dirigentu buvo pakviestas Bronius Jonušas. Ansamblio šūkis “Su daina į laisvę”. Daug koncertavo lietuvių stovyklose, Amerikos kariams ir vokiečiams.

1946 m. Dainavos ansamblio dirigentu tapo Steponas Sodeika, kuris davė ansamblui lietuvišką kryptį kūrinių pasirinkime.

1950 m. Dainava įsikūrė Chicagoje. Vadovai buvo Steponas Sodeika ir Gasparas Velička. Kiti vadovai po Stepono Sodeikos buvo Algirdas Šimkus, Petras Armonas, Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė, Aloyzas Jurgutis, Rasa Šoliūnaitė-Poskočimienė, Emilija Pakštaitė-Sakadolskienė, Povilas Mielulis.

Kai 1995 m. ansamblis šventė 50 metų jubiliejų, sąra-

šuose atžymėta 750 narių, 350 koncertų, jų tarpe trylika muzikinių veikalų, penkios klasikinės oratorijos, keturios lietuviškos kantatos, šeši religiniai koncertai.

Per ilgus gyvavimo metus Dainava koncertavo ne vien lietuvių salėse. Dalyvavo jungtiniame chore New Yorke Carnegie Hall, koncertavo Chicago Operos rūmuose, Chicago Cultural Center, Cicero-Berwyn Arts council kviečiami surengę pastatymą “Lietuviškos vestuvės”.

1951 m. Chicagoje atnaujinta G. Veličkos “Nemunas žydi”. 1954 m. J. Sarpaliaus operetė “Šienapjūtė”. Ansamblis sekmadieniais talkino Šv. Kryžiaus bažnyčios chorui.

1988 metais Darius Polikaitis perėmė Dainavos vadovavimą. Netrukus choras praturtėjo nauju repertuaru. Įvairiems koncertams buvo paruošti M.K. Čiurlionio “De Profundis”, Jono Tamulionio “Tėviškės Giedojimai”, John

Rutter “Requiem”, ir “Gloria”, Gabriel Faure “Requiem”, Maurice Durufle “Requiem”.

Atmintinas Dainavos religinis koncertas Chicagoje 2003 m. sausio 19 d. Švenč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Koncertas pavadintas “Marija, gelbėk mus” buvo rengiamas paminėti žuvusius sausio 13-tąją bei Sibiro maldaknygės 50 metų sukaktį.

Ansamblio narių sąrašuose šiuo metu matome antrojo pasaulinio karo išeivijos atstovus ir jų atžalas jau gimusius JAV-ėse. Džiugu, kad į ansamblį jungiasi naujieji imigrantai, dabar atvykstantys iš Lietuvos.

LTM Ansamblis Dainava yra seniausias iki šiol gyvuojantis užsienio lietuvių chorinis vienetas, Dariaus Polikaitčio vadovybėje dar nesimato saulėlydžio. Tikim, kad Clevelando lietuviai su džiaugsmu sutiks Dainavą ir išreikš jiems padėką už praeities darbus ir šviesią ateitį!

*Aldona Stempužienė,
LB inf.*

KETURIASDEŠIMT PIRMASIS

“Dirvos”

NOVELĖS KONKURSAS

Organizatorius: Korporacijos Neo-Lithuania vyriausioji valdyba JAV-se

Finansavimas: iš A.A. Simo Kašelio palikimo

Tematika: autoriams suteikiama neribota teisė pasirinkti novelės temą.

Reikalavimai: Konkursui siunčiamos novelės privalo būti parašytos mašinėle ar kompiuteriu su lietuvišku raidynu dvigubais tarpais tarp eilučių ir dviejų su puse centimetrų lauku ir turi būti neilgesnės kaip 20 puslapių. Novelės privalo būti pasirašytos slapyvardžiais. Slapyvardis užrašomas ant pridėto užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Atplėšiami tik laimėjusių vokeliai. Nepremijuoti rankraščiai negražinami.

Darbų pateikimas: iki 2003 m. metų lapkričio 1 d. (pagal pašto antspaudą).

Įteikimo vieta: rankraščius siųsti šiuo adresu:

**“Dirva”, Novelės konkursas,
P.O. Box 19010
Cleveland, Ohio 44119-0010
USA**

Informacija: el. paštu: dirva@ix.netcom.com

**Premijos: Pirmoji premija - 500 JAV dolerių,
Antroji premija - 300 JAV dolerių**

*Konkurso darbų vertinimo komisija sprendžia
paprasta balsų dauguma.*

■ **Italų** kompozitoriaus Ruggero Leoncavallo dviejų veiksmų verstine opera su prologu “Pajacai” Kongresų rūmuose Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras rugsėjo 11 d. pradėjo 15-ąjį jubiliejinį koncertų sezoną. Pagrindiniam Pajaco vaidmeniui pakviestas bulgarų kilmės tenoras Emilis Ivanovas. Operoje taip pat dainavo lietuvių solistai Joana Gedmintaitė ir Dainius Stumbras, tenoras Vytautas Kurnickas, Giedrius Žalys, Kauno valstybinis choras, dirigavo maestro Gintaras Rinkevičius. Spektaklio kostiumų dailininkas - Juozas Statkevičius, scenografė - Marta Vosslyūtė. Pastatyme dalyvauja ir “Baltijos cirko” artistai: keliaujančius aktorius vaidinantys

klounai bei gyva meška. Opera “Pajacai” Lietuvoje statoma kartą per 40 metų. Lietuviškosios scenos šviesą buvo išvydusi 1922 ir 1964 m. Italų kompozitoriaus ir libretisto operos premjera įvyko 1892 m. Milane. Ši opera tuomet mažai žinomam kompozitoriui atnešė pasaulinę šlovę ir pripažinimą.

■ **Kauno** Prezidentūroje prasidėjo klasikinės muzikos koncertų ciklas “Kultūra - moralinis diplomatijos argumentas”, kuriame pagerbti Lietuvos ir užsienio diplomatai, puoselėję mūsų šalies kultūrą. Pirmasis koncertas skirtas diplomatų Stasio Bačkio ir Juozo Urbšio atminimui. Austrių ir lietuvių kompozitorių kūrinius atliko vargonininkė Dalia Ja-

tautaitė, dainininkė Kristina Siurbytė, styginių trio Kristina Domarkienė, Barbora Domarkaitė-Armonienė ir Jonas Armonas. Be honoraro koncertavę atlikėjai pademonstravo pagarbą ir diplomatams, ir prasingo koncertų ciklo idėjai.

■ **Klaipėdoje** surengta paroda “Kražių portretas”. Unikalus reginys “Daugiau nei 750 Kražių portretų”, filmas iš fotografijų, pirmą kartą buvo pristatytas Kražių 750 metų jubiliejaus šventėje. Atsisakant fotografinių šampų, kuriuose kaimas vaizduojamas degradavęs ar siurrealistišškai religingas, atveriamą novatorišką ir žaismingą provincijos gyvensenos panorama, sakė vienas parodos kūrėjų Mindaugas Kavaliauskas.

LEIDINIAI APIE DIPLOMATIJĄ IR DIPLOMATUS

I

Antanas Dundzila

Sunku suprasti kodėl mūsų spauda neatkreipė dėmesio į keturis neeilinius leidinius: (1) Vytauto Landsbergio paruoštą **Pusbrolį Motiejų** (2002 m. “Vagos” išleistą knygą apie Vašingtone ir Romoje rezidavusį Stasį Lozoraitį), (2) **Lietuvos diplomatią XX amžiuje** (sudarė V. Žalys, R. Lopata ir Č. Laurinavičius, išleido Užsienio reikalų ministerija ir “Vaga”, 1999), (3) Stasio A. Bačkio labai kukliai atrodančią knygėlę **Lietuvos diplomatinė tarnyba 1940 06 15 - 1990 03 11** (Vilniaus pedagoginio universiteto leidykla, 1999) ir (4) J. Banionio **Lietuvos laisvės byla Vakaruose 1975-1990** (Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, 2002). Visus šiuos leidinius riša diplomatiinių pastangų Lietuvos laisviniame tema. Knygos apima, maždaug, 70-80 metų laikotarpį, atvedusį į atstatytą nepriklausomybę ir 1993 rusų kariuomenės išvedimą. (*Red pastaba. Jei laikraščių redakcijos tų leidinių negauna, tai ir nieko nerašo.*)

Pusbrolis Motiejus

“Pusbrolis Motiejus” - tai jaunesniojo Stasio Lozoraičio naudotas slapyvardis ryšiuose su dar okupuota Lietuva. Pasakodamas apie savo šeimos šaknis, S. Lozoraitis man yra minėjęs, kad varpininkas Motiejus Lozoraitis buvęs jo senelis - iš to, matomai, vaikiaičiui kilo ir dabar naudotas “Motiejus”. Leidinio sudarytojas V. Landsbergis savo įžangoje tokį slapyvardžio pasirinkimą laiko S. Lozoraičio sąmojaus bruožu.

Didokos apimties, 423 psl. knyga daugumoje apima S. Lozoraičio 1988 - 1994 siųstus raštus, *Pro-memoria* užrašus bei šiaip visuomenei, spaudai darytus pareiškimus. Taip pat yra Lozoraičiui adresuotų raštų. Šiuos dokumentus papildė įvairūs straipsniai apie S. Lozorai-

tį. Tokiai knygai svarbus panaudotos medžiagos autentiškumas: daugelis raštų paimti iš S. Lozoraičio, Užsienio reikalų ministerijos ar kitų archyvų. Ruošdamas knygą autorius naudojosi Danielos Lozoraitienės ir velionio S. Lozoraičio brolio Kazio talka.

Būtų sunku surasti tinkamesnį asmenį už V. Landsbergį čia vartamos knygos parengimui. Tik pagalvokime: aukštas atkurtos Lietuvos pareigūnas, savo pareigose aktyviai palaikęs Lietuvai svarbius ryšius su S. Lozoraičiu, didelis autoritetas tuose reikaluose, turintis knygai reikiamus savo archyvus ir naudojėsis Lozoraičių archyvais Romoje. Knygoje V. Landsbergis nesima dokumentų aiškintojo ar vertintojo uždavinio. Tik retkarčiais, labai skūpiai, jis išnašoje įveda vieną kitą, dalykišką pastabėlę. Šiaip gi - patys dokumentai skaitytojui “kalba” su knygon patalpintais pašalinių asmenų straipsniais. Smulkiau to periodo rūpesčių nebeatsimenantiems ar nežinantiems, toks nuogų dokumentų skelbimas lengvai suprantamo vaizdo neparodo, ypač kai šiuo metu dar nėra leidinių apie Lozoraičių darbus bei istoriją. Iš kitos pusės, bendrą vaizdą suteikia įvairūs straipsniai: juose atsispindi tuometinės nuotai-

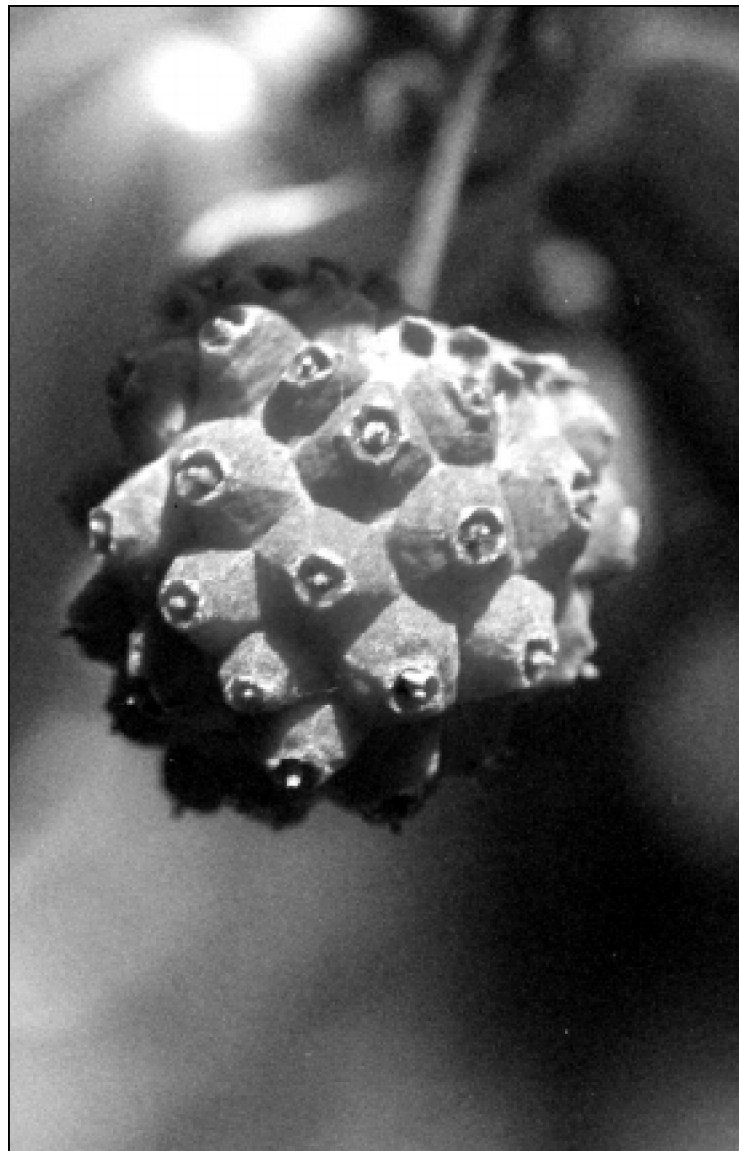
laimėjimai. Palyginimas gal galėtų būti toks: ši knyga - tai dramatinės operos ištraukos, kuriose tartum solo arijomis išdainuoti dokumentai; tačiau yra ir spektaklio programa, kurioje operos siužetai - tai straipsniai. Imant abu kartu - išėina vientisas kūrinys, istorijos labai vertinga, o eiliniam skaitytojui įdomi knyga.

Panašiai, kaip *veritas* ope-rose, žinome tragišką knygos vyriausio veikėjo pabaigą: S. Lozoraitis 1994 birželio 13 d. numiršta, o po mirties, palaikus 1999 perlaidojant Petrašiūnuose, apdovanojamas Vyčio kryžiaus I-jo laipsnio ordinu. Įdomu, kad, nepriklausomybę atgavus, S. Lozoraitis kelis kart ir pats naudojo dramos palyginimą. Jis yra sakęs: “Esame karta, kuri matė dramos pradžią ir pabaigą...”

Nėra abejonės, kad tai, kas knygoje paskelbta, dar “visko” nepasako, tačiau pasako gan daug, ir tai neginčijamais dokumentų faktais. V. Landsbergis pratarmėje tai pastebi šiais žodžiais: “Šia publikacija daroma pradžia (*AD pabraukta*) ir iškeliamas įžymaus Lietuvos politiko, kilnaus patrioto Stasio Lozoraičio jaunesniojo įnašas į Nepriklausomybės atkūrimą”. Bendrai imant, leidinys džiugina, jo sudaryme bei paskelbtuose tekstuose atsispindi diplomatiijoje paprastai reikalaujamas džentelmeniškumas net ir jautresnėse vietose, pvz. Lozoraičio atšaukime iš ambasadoriaus pareigų ir kt. Atsispindi ir šiek tiek užkulisių. Knyga gražiai išleista, ačiū “Vagos” leidyklai. Iliustruota geromis nuotraukomis. Medžiaga išdėstyta bei sugrupuota logiškai, yra tokiam leidiniui būtina asmenvardžių rodyklė.

Vytautas Landsbergis, Pusbrolis Motiejus, Knyga apie Stasį Lozoraitį iš jo laiškų ir pasisakymų. UAB Leidykla VAGA, Vilnius, 2002, vaga@post.omnitel.net. Šiame leidinyje nušviečiama diplomato Stasio Lozoraičio 1988-1994 veikla kuriant Lietuvos valstybę bei įtvirtinant ją tarptautinėje visuomenėje.

(Tęsinys kitame numeryje)

Korėjos sedulos (Cornus mas - Dodwood) vaisius rudenį.

G. Juškėno nuotr.

SOLISTO RYČIO CICINO KONCERTAS

Lietuvos estrados princu tituluojamas solistas Rytis Cicėnas savo pirmos viešnagės Amerikoje metu koncertavo “Willowbrook” pokylių salėje, Willow Springs, rugsėjo 6 d. vakare.

Šiuo renginių “Show Center” agentūra pradėjo rudens koncertinį sezoną. Apie tai mums papasakojo tos agentūros vadovas Darius Žukauskas, kuris jau ne pirmi metai stengiasi parūpinti “pop” muzikos artistų.

R. Cicinas, kuris yra vadinamas Lietuvos “pop” muzikos princu ir ryškiausia pramoginio žanro žvaigžde, jau nėra naujokas. Savo karjerą pradėjo Kauno valstybiniame muzikiniame teatre, po dešimtmečio įžengęs į estrados sceną, čia tuoj pat iškilo į jos viršūnes. Išleido 7 kasetes ir 5 kompaktines plokšteles (CD), kurių tiražai yra didžiuliai.

Jis žinomas ne vien tik Lietuvoje - 2002 m. Ispanijoje vykusiame ispaniškų dainų konkurse užėmė 5-tą vietą. O šiomet tarptautiniame pramoginės muzikos festivalyje - “Palanga - 2003” tapo šlagerių karaliumi. Reikia pažymėti, kad R. Cicinas šiandien yra geriausiai apmokamas Lietuvos pramoginės muzikos atlikėjas.

Gražioje “Willowbrook” salėje 600 žmonių (daugumoje jaunų veidų iš trečiosios bangos tautiečių tarpo) gėrėjosi šio scenos princų koncertu. Jame skambėjo solisto dainos, kurioms muziką sukūrė jis pats. Atrodo, kad didžioji publikos dalis gerai žinojo tų dainų žodžius, nes, kai Rytis pakviesdavo įsijungti į dainavimą, buvo galima girdėti stiprą chorą.

Klausytojų tarpe (o jie ne vien tik klausė, bet ir šoko) buvo ne vien tik jauni žmonės. Matėsi ir garbingo amžiaus sulaukusiųjų, o taip pat ir vaikų, kuriuos mamos laikė ant rankų.

Šį kartą šokantieji neužstojo atlikėjo, nes į salės vidurį nuo scenos buvo nutiestas paaukštintas takas, kuriuo vaikščiodamas solistas dainavo. Taip pat solistą buvo galima matyti ir salės šonuose įtaisytuose ekranuose.

Dviejų valandų koncerte nuskambėjo paskutinė R. Cicino daina: “Neužrakinkit salės durų - aš sugrįšiu”, lyg duodamas suprasti, kad ateityje jis vėl planuoja čia atvažiuoti. Po pasirodymo mes apie tai paklausėme solisto, jis atsakė, jog ta daina jis visada užbaigia savo koncertus. Tačiau pridėjo, jog Čikagon jis mieliai sugrįžtu vėl padainuoti, žinoma, jeigu tik bus pakviestas. Sutiktų padainuoti ir kitur Amerikoje gyvenantiems lietuviams.

Jis pažymėjo, jog praėjusi vasara jam buvusi labai sunki, nes turėjęs apie 70 koncertų. Tad Čikagoje jis ne vien tik koncertavo, bet ir poilsiojo.

Edvardas Šulaitis

**intelligent
network
design, ltd.**

University Heights, Ohio

216-387-3204

Fax: 440-461-3162

info@pcintelligent.com

**Intelligent technology solutions
for all your business needs**

**Business network solutions
Maintenance**

**Maintenance contracts for
Windows & Linux environments**

Consultation

**Hardware &
software solutions**

Email hosting

E-commerce

Web hosting

Internet Web Design

High-speed Internet access

RENGINIŲ KALENDORIUS

RUGSĖJO 27 d. Lietuvių diena, Lietuvių Meno Ansamblio “**Dainava**” koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

SPALIO 18 d. 7:00 val. Dievo Motinos parapijos auditorijoj **BALFO metinio vajuos koncertas.**

LAPKRIČIO 16 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

A.A. MINDAUGO STALYGOS FONDAS

Iki šiol prisimenam gegužyje įvykusį gražų kamerinį koncertą Klivlende (Chesterland), kur profesionaliai fortepionu akompanavo Rasa Stalgienė iš Cincinačio. Antri metai Rasa groja vargonais “St. Peter and St. Paul” bažnyčioje Cincinaityje. Rasos vyras Jonas Stalgys yra Cincinačio universiteto konservatorijos studentas. Rugpjūčio keturioliktają skaudi nelaimė ištiko Rasos šeimą - dėl nelaimingo atsitikimo žuvo jaunėlis dešimtmetis sūnus Mindaugas. Sunkią minutę kviečiame tautiečius paremti jauną šeimą materialiai. Skaikaitos nr. 2680 Mindaugo Stalgos Fund, c/o Taupa Lithuanian Credit Union 767 East 185th Street, Cleveland, OH 44119-0387. Iš anksto dėkojame už parodytą dėmesį. Liūdi šeimos draugai - *Aušra Krasaitienė, Artūras Bandza, Gintė Bistras, Remis Bistras, Rita Mockus, dr. Linas Mockus.*

ĮVAIRENYBĖS

• **Valdovų rūmų paramos fondo lėšos peržengė 1 milijoną litų.** Trejų metų veiklos sukaktį pažymintio Valdovų rūmų paramos fondo saskaitose sukaupia suma jau viršijo 1 mln. litų. Apie tai pranešė fondo vadovai, apžvelgę nuveiktus darbus, pagerbę dosnius rėmėjus ir pasirašę sutartį su naujuoju auditoriumi - pasaulinio lygio audito kompanijos “PricewaterhouseCoopers” padaliniu Lietuvoje.

Proginame vakare fondo steigėjams ir rėmėjams Vilniaus paveikslų galerijoje Valdovų rūmų paramos fondo valdybos pirmininkas Edmundas Kulikauskas sakė, kad bendromis Lietuvos piliečių ir išeivijos lietuvių pastangomis kyla prieš keletą amžių nugriauti, o dabar atstatomi Lie-

tuvos valdovų rūmai. 2000 m. rugpjūčio 23 d. įsteigto fondo tikslas - garsinti rūmų atstatymą ir kaupti lėšas statybos darbams. Numatoma, kad Valdovų rūmų atstatymas valstybei kainuos apie 100 mln. Lt. 2002 m. pavasarį oficialiai pradėti Lietuvos valdovų rūmų atstatymo darbai turi būti baigti iki 2009 metų, kai bus švenčiamas Lietuvos vardo paminėjimo Tūkstantmečio jubiliejus.

Iš rėmimo sutarčių su įvairiomis organizacijomis ir įmonėmis E. Kulikauskas išskyrė svarbiausias per pastaruosius metus pasirašytąsias, taip pat dėkojo didiesiems rūmų statytojams, paaukojusiems po 100 tūkst. Lt.

Pasak E. Kulikausko, fondas keičia veiklos kryptį ir sieks skatinti žmones labiau

MIELI SENELIAI

Jeigu jums sunku vienišiams gyventi ir galvojate kreiptis į senelių namus, tad dora šeima kviečia jus į savo gražų švarų namą su visapusiška priežiūra. Visada šviežias geras maistas, transportas. Atstumas kur gyvenat nesudaro problemų. Skambinkit: **Tel. 708-250-9176**

Man 42 m. Esu 1,75 cm ūgis simpatiškos išvaizdos, gero būdo. Esu nevedęs vyras, gyvenu Vokietijoje. Ieškau gyvenimo draugės vedybų tikslu. Gali būti moteris nuo 25 - 70 metų. **Mano adresas: Gintaras Stadalius Beckers Wisch 17, 49176 Hilter, GERMANY, Europe**

PADĖKA

Mano mylimam vyrui

A.† A.

ANTANUI JANUŠKAI

atsiskyrus iš mūsų tarpo, reiškiu savo gilią padėką visiems, pareiškusiems man užuojautos žodį asmeniškai, raštu ar spaudoje, už Šv. Mišių aukas, už gėles papuošusias velionio karstą, aukas Tautos Fondui ir budėjimą kartu su manim laidotuvių koplyčioje. Nuoširdus ačiū už dalyvavimą bažnyčioje ir palydėjimą Antano į amžino poilsio vietą Putnamo seselių kapinėse bei padėjusiems man visokeriopai šią gilaus liūdesio valandą.

Nuoširdžiai dėkoju prelatui Albertui Kontautui už maldas laidotuvių koplyčioje, už Šv. Mišias bažnyčioje ir pasakytą prasmingą pamokslą, ir palydėjimą į kapines.

Nuoširdus ačiū Romualdai Veitui už pasakytus atsisveikinimo žodžius laidotuvių koplyčioje ir Redai Veitienai už parodytą nuoširdumą. Dėkoju vargonininkui Romualdai Gasparoniui ir choristams už jausmingą giedojimą Šv. Mišių metu bažnyčioje.

Esu labai dėkinga Dr. Alfredui Krisiukėnui už medicininę pagalbą ir jo žmonai p. Marijai už visokeriopą paramą. Taip pat dėkoju Veronikai ir Jonui Starinskams už jų pagalbą. Ypatingą padėką noriu pareikšti Kazimierui Vaičiui ir Adelei Povilavičienei viskuo padėjusiems ir globojusiems mane didžiame skausme ir sielvarte.

Širdingai dėkoju seselėms Putname už maldas, giedojimą kapinėse ir pakvietimą laidotuvių dalyvius pietums ir pabendravimui.

Dėkoju laidotuvių direktoriui Joseph W. Casper už labai nuoširdų patarnavimą ir užuojautą.

*Giliame liūdesyje likusi,
Žmona Aniceta ir giminės*

domėtis rūmų istorija ir jų atstatymo eiga. Šiam tikslui Lietuvos dailės muziejus įrengė nuolatinę Valdovų rūmų projektų salę, kurioje galima sužinoti apie archeologinius tyrimus, rūmų statybos darbus ir eksploatacijos planus.

Vilniaus pilių direkcijos vadovas Saulius Andrašūnas sakė, jog rūmų atstatymo darbai vyksta ganėtinai sunkiai. Nors planuota jau šįmet atstatyti pietinį rūmų korpusą, iki šių metų pabaigos žadama užbaigti mūryti pamatus ir rūsius, pirmo aukšto perdangas bei pietinės pusės pirmojo aukšto kolonas. Kitąmet turėtų būti užbaigtas visas pietinis korpusas, matomas iš Katedros aikštės pusės, ir pradėti pietvakarinio korpuso iš Arkikatedros pusės atstatymo darbai.

“Valdovų rūmų vartų” paviljono lankytojų laukia naujiena - apžvalgos aikštelė, ka-

tik pastatyta medinė metro aukščio pakyla, nuo kurios bus patogų ir saugu žvalgytis į visą rūmų statybų teritoriją.

• **Prez. R.Pakso vizito** Gruzijoje išvakarėse televizijos informacinėje laidoje jis buvo pristatytas kaip politikas ir žmogus. Buvo išsamiai papasakota ir apie L.Lolišvili, kuri buvo vadinama oficialia Lietuvos Prezidento aiškiarege. Nors su Gruzijos prezidentu E. Ševardnadze R.Paksas kalbėjosi itin rimtomis dvišalio bendradarbiavimo temomis, vietinius žurnalistus iš esmės domino tik vienas klausimas - koks Lenuškos statusas Lietuvoje. “Įvairiuose Gruzijos televizijos kanaluose jau vizito išvakarėse parodyti reportažai iš tų vietų, kur L.Lolišvili gyveno ir dirbo kirpėja. Tikrai įdomu, kaip jai sekasi Lietuvoje, juo labiau kad tiek daug visko girdėję apie ją, tik nežinom,

DIRVAI AUKOJO

K.Trečiokas, Union, NJ 180
H.Armanas, Ellicott City, MD . 50
A.Kižys, Euclid, OH 30
J.Šulaitis, St. Pete., FL 25
J.Cukuras, Chicago, IL 15
T.Degutis,
Richmond Hts., OH 15
D.Degesys, Gates Mills, OH .. 10
M.Eymontt,
Cape Neddick, ME 10
Z.Janušis, Fort Myers, FL 10
B.Svirskis, Brockton, MA 10
V.Volertas, Maspeth, NY 10
V.Mačys, Sunny Hills, FL 10
P.Petraitis, St.Pete.B. FL 10
G.Bartkus, Mansfield, OH 10
K.Cernis, W. Bloomfld, MI ... 10
A. Janušis, Livonia, MI 10
A.Grajauskas, Cliffsides Pk, NJ 6
R.Kot, Amsterdam, NY 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

IEŠKOMA

**KATRYNA
ARMANAVIČIUTĖ,**

gyvenanti
Scranton, Pennsylvania.
Dr. Henrikas Armanas
būtų labai dėkingas,
kad atsilieptumėte
į **DIRVĄ** su adresu ir
telefonu.

IEŠKAU MOTERS

gaminti koldūnus
vieną dieną į savaitę.
Skambinti **Danai**
216-531-6995

kuri informacija tiksli, kuri ne”, - *Kauno diena* sakė vienos iš televizijų korespondentas Georgijus Kaladija. Per oficialią spaudos konferenciją žurnalistai klausė R.Pakso apie jo santykius su L.Lolišvili. Lietuvos Prezidentas buvo perdėm lakoniškas: “Teisingai pasakėt, kad aš ir mano šeima asmeniškai gerai pažįstame L.Lolišvili. Noriu pasidžiaugti, kad ir jūs taip pat gerai žinote ne tik tėvynainius, gyvenančius Gruzijoje, bet ir už jos ribų”. Ir spaudos konferencija pasibaigė. “Iš esmės tai itin geras politiko ir diplomato atsakymas”, - po spaudos konferencijos skėstelėjo rankomis G.Kaladija.

